

In dit nummer:

- * *ACTIVITEITENKALENDER*
- * *VOORWOORD*
- * *EEN RARE VOGEL IN DE AMANDINE*
- * *AANGAANDE HET BELEG VAN OOSTENDE*
- * *NEOGOTISCHE ARCHITECTUUR IN BREDENE (4)*
- * *OP WANDEL IN DE (EX)-KATTESTRAAT*
- * *KLEUR IN ST.-JOZEF*
- * *BRIEKEBAKKERSTRAAT*
- * *ROGER COENYE, OUD-CHEF-LOODS VERTELT*

LANGE NELLE

Driemaandelijks blad van de afdeling OOSTENDE
van de WEST-VLAAMSE GIDSENKRING vzw
Afgiftekantoor OOSTENDE I
Verantwoordelijke uitgever:
Patricia Veris, Nachtegalenlaan 50, 8400 Oostende

IN DIT NUMMER:

Inhoud:

107	ACTIVITEITENKALENDER	REDACTIE
112	VOORWOORD	DIRK BEIRENS
113	EEN RARE VOGEL IN DE AMANDINE	MARCEL LEEUWERCK
114	AANGAANDE HET BELEG VAN OOSTENDE	JEAN POTTIEZ
116	NEOGOTISCHE ARCHITECTUUR IN BREDENE (4)	VINCENT DUFLOU
119	OP WANDEL IN DE (EX)-KATTESTRAAT	ROGER TIMMERMANS
123	KLEUR IN ST.-JOZEF	DIRK VERSTRAETE
125	BRIEKEBAKKERSTRAAT	DIRK VERSTRAETE
129	ROGER COENYE, OUD-CHEF-LOODS VERTELT	ANNIE STORME

*De laatste twee bijdragen 'Na de oorlog'
verschijnen in de volgende nummers.*

.....

Verantwoordelijke uitgever en secretaris:

Patricia Veris, Nachtgalenlaan 50, 8400 Oostende

De medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen
(overname alleen toegestaan met schriftelijk akkoord van de auteur)

Redactie:

Dirk Beirens, Floralaan 7, 8400 Oostende

Vormgeving:

Herman Moerman, Parijsstraat 11/6, 8400 Oostende

Voorzitter:

Leen Coene, Rietstraat 33, 8400 Oostende

Dispatching:

(059) 80 73 81 (Fax en telefoon)

Rekeningnummer:

380-0049184-76 op naam van Gidsenkring Lange Nelle vzw

Lidmaatschapsbijdrage 2004 = € 15

Activiteitenkalender

Wilt u zeker weten of
een activiteit al dan niet
doorgaat, contacteer
Etienne Pitteljon
op het nummer
0497 459 483

VOORAF

Op het einde van deze 15de jaargang wensen wij ook heel uitdrukkelijk onze adverteerder van het eerste uur, de heer **Jan Nuytten** (uitvaartverzorging – funerarium), hartelijk te bedanken voor zijn steun. Ook onze nieuwe adverteerders “Depot Vanhoutte, Bioshop Mordan, Restaurant Petit Nice en de ING-bank” danken wij van harte voor het vertrouwen in ons gidsenblad en in het bijzonder in de gidsenkring zelf. Uw steun is voor ons van heel groot belang!

AANGAANDE HET BELEG VAN OOSTENDE

Vrijdag 16 januari 2004, om 20 uur in het
“Spaans” huisje, Christinastraat 67, Oostende.

Causerie door ons gidsend lid Jean POTTIEZ: De historische achtergrond die leidde naar de Vermaerde, geweldige, lanckdurige en bloedighe belegeringhe, bestorminghe ende stoute aanvallen; mitsgaders de manlycke, cloecke en dappere tegenweer ende defensie by den belegerden meer dan drie volle jaren langh, cloeckmoedelyken ghedaen in de jaren 1601, 1602, 1603 en de 1604.

Leden: gratis -niet-leden: 2 euro.

BEDRIJFSBEZOEK AAN CHOCOLATERIE JACALI

Woensdag 11 februari 2004 om 14.30 uur.

Hoewel “Chocolaterie Jacali” slechts 11 jaar jong is, kunnen we toch stellen dat de “roots” van dit bedrijf teruggaan tot 1922.

In dit jaar startten de gebroeders Jaak en Karel Lingier als “spekkenbakker”. Tot aan WO II produceerden zij zelf snoep, chocoladefiguren en ijsjes in de kelders van de gebouwen in de Kapellestraat in Oudenburg. Na de oorlog werd overgeschakeld naar de aankoop en doorverkoop van confiserieproducten.

In 1988 knoopte de familie Lingier opnieuw aan met de eigen productie van chocoladeproducten.

Al snel bleek dat er ook mogelijkheden waren voor nationale distributie en na enige tijd werd er besloten om een kans te wagen in het buitenland.

Door het succes kende het bedrijf een nood aan uitbreiding van personeel en productiecapaciteit.

In 1995 werd beslist om met de ‘groothandel Lingier’ uit te wijken naar Middelkerke.

Door de stijgende groei en eisen van de milieuwetgeving waren de gebroeders verplicht in 1977 uit te kijken naar nieuwe bedrijfsgebouwen.

Te Bredene werd een terrein van 17.000 m2 aangekocht waarop een uiterst moderne fabriek met een oppervlakte van 10.000 m2 werd neergezet.

Een vast kader van ca 40 personeelsleden verspreid over productie, inpak, onderhoud, administratie en verkoop wordt in het hoogseizoen aangevuld met 30 tot 50 interim- medewerkers.

Jacali exporteert op dit ogenblik naar een 50-tal landen onder de merknaam “Jacali” of onder het “private label”-merk van hun klant.

Inschrijving verplicht voor 31 JANUARI 2004 (0479 459483) – maximum deelnemers 30.

Leden gidsenkring = gratis; niet-leden = 2 euro.

Afspraak aan de ingang van het bedrijf: CHOCOLATERIE JACALI NV, Brugsesteenweg 95, 8450 Bredene (059 34 03 30 - info@jacali.be)

Voorwaarden voor het bezoek:

- beschermkledij (geleverd door de firma) dragen
- werking van de productie niet verstoren.
- hygiëneregels in acht nemen dwz o.a geen sieraden, kettingen dragen.

BEZOEK AAN “TEN DUINEN” 1138 - VERDWENEN, VERGETEN, VERREZEN.

Zaterdag 6 maart 2004.

Het Abdijmuseum in Koksijde-Oostduinkerke maakt de boeiende band met het verleden voor iedereen weer tastbaar. Het is een gloednieuw museumconcept, met moderne presentatietechnieken,

een strakke structuur en een afgebakende thematiek. Ook de opgefriste archeologische site staat opnieuw open voor het grote publiek.

Het museum focust op de Orde van Citeaux in het algemeen, met speciale aandacht voor de cisterciënzers van de Lage Landen en de monniken van de Duinenabdij 'de Duinheren' in het bijzonder. Een uitgekiend parcours leidt je langs dertien zalen, terug naar de Middeleeuwen, van het prille begin in 1107 tot de dood van de laatste Duinheer in 1833. De standenmaatschappij, de rol van de vrouw en kinderen, het dagelijks leven... Wonen, werken, bidden, eten, spelen, liefhebben... het zal je verbazen hoe verschillend en toch gelijkaardig de middeleeuwer en de moderne mens wel zijn.

Afspraak aan de ingang van het museum: Abdij Ter Duinen, Koninklijke Prinslaan 8, 8670 Koksijde

Toegang lid = 3 euro; niet-lid = 5 euro.

"ART NOUVEAU"-WANDELING en BEZOEK te BRUSSEL

Zondag 25 april 2004 o.l.v. Marcel Braet

Brussel was rond de vorige eeuwwisseling (19e-20e eeuw) dé wereld-hoofdstad van de "Art Nouveau".

Het jaar 1893 was cruciaal: Victor Horta bouwde in de omgeving van de Louisaan de eerste art nouveau-woning in de geschiedenis, de woning Tassel, en een bouwblok verder werd in het zelfde jaar Paul Hankar's eigen woning opgetrokken.

Die twee, tot op vandaag bewaard gebleven rijwoningen, tonen aan dat er zich binnen de Belgische art nouveau twee verschillende tendensen hebben ontwikkeld. Op onze wandeling bekijken we uiteraard deze beide woningen.

Als stijlrichting bestond de art nouveau al langer in de decoratie, de tekening, het textiel, maar in de architectuur beleefde ze haar bloeiperiode pas tussen 1893 en 1914.

De art nouveau ontstond als reactie tegen de klassieke normen. Belangrijk waren de doorbraak van materialen zoals glas en ijzer, de toepassing van de gebogen lijn als organische band tussen architectuur en decoratie, de verdediging van een vooruitstrevend bewustzijn en de afwijzing van het eclecticisme. Vanuit deze overtuiging realiseerden de architecten Victor Horta, Paul Hankar en Henry van de Velde de eerste gebouwen.

Naast gebouwen van voornoemde drie architecten komen ook woningen aan bod van Octave van Rysselberghe, Albert Roosenboom, Armand van Waesberghe, Jules Brunfaut,...

Praktische info:

We nemen de trein naar Brussel om 08.44 uur.

*Iedereen staat zelf in voor zijn/haar treinticket (er bestaan immers allerhande formules en reducties)
Rond 10 uur komen we aan in Brussel-Centraal waar we de tram nemen naar de startplaats.*

De wandeling start, rond 10.30 uur, aan het Tasselhuis in de E. Jansonstraat en eindigt rond 12.30 uur aan het Hannonhuis in de Brugmannlaan. We bezoeken het Hannonhuis (o.v.).

Na een (broodjes)maaltijd bezoeken we rond 14.30 à 15.00 uur het Hortamuseum. Deze rondleiding duurt ongeveer een uur.

We keren met de tram terug naar het centraal station. Wie nog wat in Brussel wil rondtoeren (vrijblijvend) is daar dicht bij het centrum.

Kosten:

1. In Brussel te regelen

Treinticket: zelf te regelen

Tramticket: groepsticket kost 1 euro (in plaats van 1,50 euro) - heen en terug is dus 2 euro

Toegang Hannonhuis: 1,50 euro (o.v.)

Toegang Hortamuseum (er is geen groepstarief): 5 euro (vermindering voor 65-plussers)

Broodjesmaaltijd: naar eigen godsvrucht en vermogen (wij reserveren wel een zaal)

dit alles terplaatse te regelen

2. Deelnamekosten (syllabus inbegrepen): 6 euro voor leden of 8 euro voor niet leden

Dit bedrag dient vooraf gestort te worden op rekening van "Lange Nelle vzw" 380-0049184-76

Vooraf even bellen naar onze penningmeester Etienne Pitteljon (0497 459483) om te vernemen of er nog plaats is, want de deelname is beperkt tot 20 personen.

NAMIDDAGUITSTAP NAAR KOEKELARE

Zaterdag 8 mei 2004

Bezoek aan de brouwerij, Käthe Kollwitz-toren, Yves Rhayé-kamer, het Fransmans-museum en de brouwerij Strubbe.

De brouwerij-mouterij dateert van de eerste helft van de 18de eeuw. Toen in 1880 Elisa Desnick, echtgenote van Hector Christiaen, de brouwerij erfde, heette deze 'Den Inktpot' verwijzend naar de schoorsteen die lijkt op de hals van een oude inktpot. De brouwerij werd meermaals verbouwd. Eind 1968 stopte het brouwen. In 1985 kocht de gemeente dit gebouw.

De restauratie ving aan in het voorjaar van 1990. Het "nieuwe leven" werd op 12 juni 1992 aan het publiek voorgesteld. Op 11 september 1993 reikte Vlaamse minister van Monumentenzorg Sauwens,

voor de eerste keer de prijs "Vlaams Monument" uit aan dit renovatieproject.

Onder leiding van een plaatselijke gids doorlopen we de verschillende ruimten van deze oude brouwerij. Als extra zien we de moutast nu omgebouwd tot de Käthe Kollwitztoeren, grafisch werk van deze Duitse kunstenares en in de stookplaats, nu omgebouwd tot de Yves Rhayé-kamer, o.a. keramisch werk van deze kunstenaar.

In de gerestaureerde paardenstallen van de brouwerij maak je kennis met het museum van de fransmans. Het museum wil een eerbetoon zijn aan de vele Vlaamse seizoenarbeiders die destijds om den brode naar Frankrijk trokken.

Men noemde ze: fransmans. Zij verrichtten er onmenselijk zwaar labour op de bietenvelden, in de cichorei-asten, in de suikerfabrieken, de vlasoogst en in de steenbakkerijen. Zij werden geëerd boven de arbeiders uit andere landen, omwille van hun ontembare werkkraft en hun vakmanschap. Een verhaal van armoede en noeste Vlaamse arbeid!

We kunnen deze namiddag niet beëindigen zonder een echte brouwerij te bezoeken en daarom verplaatsen we ons naar de Ichtegemse brouwerij Strubbe.

De brouwerij Strubbe werd gesticht in 1830 en is de laatste nog werkende brouwerij in het kanton OOSTENDE. Hier wordt nog ambachtelijk gebrouwen

en gebeurt alles van het begin- tot het eindpunt.

Bieren zoals Dikke Matille, Ichtegams Bruin, Vlaskop en ook een kriekbier met echte krieken worden hier gebrouwen.

En wat dacht je van een klein proevertje voordat we terug naar 't zèetje gaan!

Afspraak op het Sint-Maartensplein (Markt) in Koekelare om 14.00 uur.

Bijdrage (betaling ter plaatse): leden = 5 euro en niet-leden = 7 euro.

Voorwaarde: minimum 30 personen, breng dus maar gerust vrienden mee.

Telefonisch inschrijven bij Etienne Pitteljon op 0497 459 483

CULTUUR EN NATUUR IN 'T BOSJE

Zaterdag 19 juni 2004

Cultuur- & natuurwandeling in het Maria-Hendrikapark. Deze erfenis van Koning Leopold II kende een bewogen geschiedenis van Bois de Boulogne tot de renovatie die nu wordt doorgevoerd.

Met René Vandercruyssen als gids verkennen en beleven we die grote groene long, een te weinig gewaardeerde parel van de Stad aan Zee.

HERNIEUWING LIDMAATSCHAP

Dit is het laatste 2003-nummer van ons blad.

Het lidmaatschap 2004 gaat in op 1 januari en houdt in: (meestal gratis) deelname aan onze voordrachten, bezoeken, wandelingen en uitstappen. Bovendien ontvangt elk lid het driemaandelijks gidsenblad met activiteitenkalender, wetenswaardigheden, luchtige en meer wetenschappelijke bijdragen. Als extra krijgt u het jaarboek 2004.

Abonnees van de lopende jaargang 2003, krijgen met het 2003-nr.4 gidsenblad zoals beloofd - inbegrepen in hun lidmaatschapsbijdrage - het fraai uitgegeven **FOTOBEEK WEST-VLAANDEREN** met bijdragen van alle afdelingen van de West-Vlaamse Gidsenkring vzw.

De lidmaatschapsbijdrage voor 2004 is 15 euro over te schrijven op bankrekening 380-0049184-76 van Gidsenkring Lange Nelle vzw.

U kunt ook steunend lid (20 euro) of erelid (50 euro) worden door het passende bedrag over te maken.

Zwaardere werkingskosten en gidsenbladrealisatiekosten noopten het bestuur tot een lichte verhoging van de lidmaatschapsbijdrage. Het bestuur vraagt uw begrip hiervoor.

Dank bij voorbaat voor een vlotte afhandeling!

KORT VERSLAG VAN DE VOORDRACHT OP 4 APRIL 2003

Vijfendertig personen, waaronder gidsen, leden en vrienden van onze vereniging, genoten op vrijdagavond 4 april van een schitterende voordracht over de ontstaansgeschiedenis en evolutie van onze kust.

Op de eerste verdieping van ons "Spaans huisje" waren alle stoelen en de reservestoelen, die we van de zolder hadden gehaald, bezet en Mevrouw de Schepen H. Veulemans moest, samen met de laatkomers, met de trap treden genoegen nemen.

Reeds van bij het begin wist de spreker, René Vandercruyssen, stads- en natuurgids, de toehoorders te boeien. Met een vliegtuig vlogen we met hem boven onze kust en ontdekten:

- de zee, eeuwig in haar komen en gaan
- de kust, overgang tussen land en zee de strandhoofden, voedsel- en rustplaats van zeedieren en -vogels
- de duinen, een natuurlijke zeewering
- de nog resterende natuurreservaten, pareltjes van groen in het goudgele zand.

Hij vertelde ons o.a. over:

- de ontstaansgeschiedenis van de kust, vanaf het einde van de laatste ijstijd tot op heden
- het ontstaansproces van de getijden, van

hoog- en laagwater, van spring- en doortijd
- de vroegere slikken en schorren in ons gebied
- de vondsten op het strand van Raversijde
- de ingrepen van de mens: van indijking en drooglegging tot het bouwen van kustvilla's
We konden alles goed volgen op de overhead-projector.

De bloem in de duinen van het kleine natuurreservaat "De Fonteintjes" op het grondgebied van Zeebrugge en Blankenberge was een mooie afsluiter en meteen een uitnodiging om zelf op ontdekkingsstocht te gaan.

Neen, René, we wisten niet dat onze kust zoveel moois te bieden had. We danken je voor deze uitstekend geïllustreerde en interessante voordracht.

Rita Werbrouck

OOSTENDE ONDER WATER IN BOEKVORM

In de succesreeks 'Oostendse Historische Publicaties' pakte het Archief uit met een nieuwe publicatie: 'Oostende onder water'.

In deze publicatie wordt het verhaal verteld van de overstroming van 1953. In de nacht van 31 januari op 1 februari liep de oude binnenstad van Oostende helemaal onder water. Zelfs vijftig jaar later blijft dit feit nog altijd in het collectieve geheugen van de Oostendenaars gegrift.

'Oostende onder water 1953' verhaalt over zowel de oorzaken als het verloop van de overstroming. Aan bod komen onder meer de slachtoffers, de hulpverlening, het bezoek van koning Boudewijn en de enorme schade die de overstroming teweegbracht.

Tot slot komt een aantal getuigen aan het woord die het allemaal zelf meemaakten: een politieagent, een ingenieur bij de Dienst der Kust, een verkoopster uit de Kapellestraat, enkele kinderen die deze ramp heel bewust meemaakten, een onderwijzer en een priester-leraar. Zij vertellen hun verhaal op basis van hun eigen ervaringen.

Het verhaal wordt rijkelijk opgefleurd met een veertigtal foto's die een mooi beeld geven van

wat er in die winternacht van 1953 en de dagen daarop heeft plaatsgevonden.

'Oostende onder water 1953' telt 68 bladzijden en meet 21 x 21 cm. De publicatie kost slechts 10 euro is verkrijgbaar in het Archief, kantoor 100 op de eerste verdieping van het Stadhuis of na overschrijving van het bedrag (+2 euro verzendingskosten) op rekeningnummer 091-0065420-71 van de Stadskas met vermelding "104/161/02-OHP10".

Voor meer inlichtingen en/of voorintekeningen kunt u terecht in het Archief, tel. 059/80.55.00.

Oostende, 30 juni 2003

Aan Gidsenkring Lange Nelle

We houden eraan jullie hartelijk te danken voor de vlotte medewerking van zaterdag.

De grote toeloop zorgde in de voormiddag voor een beetje problemen maar de flexibiliteit en de bereidwilligheid van de gidsen heeft voor de oplossing gezorgd.

Voor FICULT 2003

*De voorzitter van Financia Club Oostende
Marie-Claire LOOTENS*

Uit sympathie

NAPOLEON BONAPARTE

Ons geacht lid, de heer Eddy BAELS, heeft dit jaar een nieuw geschiedkundig werk geschreven. Het werd onlangs gepubliceerd onder de titel: "Napoleon Bonaparte".

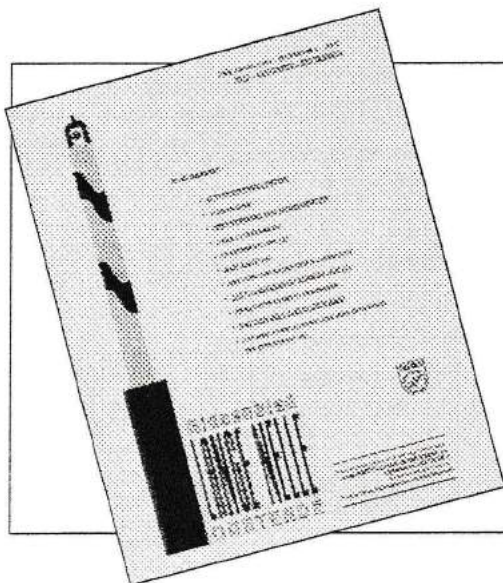
Dit werk omvat een overzichtelijke en historisch verantwoorde weergave van het leven van deze alombekende Franse keizer en veldheer van Europees formaat.

U kunt een exemplaar bekomen door storting van 12 (twaalf) euro (inclusief verzendingskosten) op het nummer 384-0975394-46 op naam van voornoemde auteur-uitgever.

Het boek "Prins Karel, seigneur van Raversyde (zie vorig gidsenblad) van ons lid Michel Capon kent een groot succes.

De eerste druk was op 2 weken uitverkocht. De tweede druk zou, als u dit gidsenblad in handen krijgt, alweer voorradig moeten zijn (of alweer uitverkocht...). Een aanrader!

Publiciteitstarieven

Gidsenblad

"Lange Nelle"

1/1 A4-blad = € 75

1/2 A4-blad = € 50

1/4 A4-blad = € 25

(uitzonderlijk) Voorwoord

« Er is een tijd van komen en gaan » is een echt cliché dat ik niet graag gebruik, maar toch heb ik besloten om te gaan, na bijna 15 jaar redactiewerk voor gidsenkring Lange Nelle. Niet alleen andere projecten en tijdopslopende activiteiten dwingen mij daartoe, maar als je te lang aan eenzelfde zaak werkt, dan komt de sleur en die sloopt.

En alhoewel ik al jaren de fakkel wil doorgeven en zelfs bereid was te helpen, kwam er nooit een afdoende antwoord. De samenstelling van de activiteitenkalender en het op tijd doorgeven van de broodnodige informatie werd een rompslomp van jewelste.

Maar men wist dat ik mijn mede-geesteskind niet wou « executeren », dus liet men mij maar doen. Je kreeg het gevoel dat de navelstreng tussen redactie en kring langzaam doorgeknipt werd : het blad kost ons te veel, wordt het wel gelezen ...

En dan wordt het tijd om op te stappen ...

Ik heb veel steun ontvangen van de diverse artikel- en illustratiebezorgers, individuele bestuursleden, gidsende en aangesloten leden. De samenwerking met lay-outman Herman mondde uit in een warme vriendschap. Martine verzorgde een trefwoordenlijst van de eerste 5 jaargangen en plant, als de tijd het haar toelaat, een vervolg. Patricia en haar team zorgden voor de vlotte bezorging en verzending. Lezers gaven een schouderklop en werden zelf auteur.

Zuster- en andere verenigingen feliciteerden ons en de laatste jaren belandden weer interessante, goedge-documenteerde, uitgebreide bijdragen, vooral van gidsende leden op de redactietafel.

Op het einde van de zomer van 1989 verscheen het eerste « Gidsenkrantje Lange Nelle », 17 blz. 'dik', onder de leiding van hoofdredactrice Ann Samyn met volgende ingrediënten. Een voorwoord van voorzitter Marc Loy, een bijdrage over de Historische Polders van secretaris Marcel Braet, een verslag over de eerste krekentocht door ondergetekende. Vervolgens vertelde Omer Simoens over August van Yper, belichtte Marc Loy fotograaf Antony en leverde Ann Samyn een royalty vervolgverhaal over onze eerste koningin.

Het eerste nummer werd afgesloten met de rubrieken 'activiteitenkalender' (openmonumentendag 10.09.1989 + FTG-congres in Tielt, 14-15.10.2003) en 'sprokkels' (een soort 'weetjes' waaronder : de kring telt naast de 14 gidsende leden al 100 aangesloten leden ...).

Bij het doorbladeren van de verschillende jaargangen duiken vooral de volgende medewerkersnamen op : Omer Simoens, Vincent Duflou, Marc Loy, Jaak Fonteyne, Marcel Braet, Leo Claeys, André Beirens, Maria Vieren, Lucien Valcke, Rita Werbrouck, Luc Dupon, Claire Terryn, Leen Deprez, Martine Quaegebeur en vader Richard, Marcel Leeuwerck, Rene Vandercruyssen, Dirk Verstraete, Jean Pottiez, Jeannine Laplasse, Annie Storme, Roger Timmermans, Yvan Van Hyfte, Etienne Pitteljon en ondergetekende.

Dank aan allen voor de jarenlange trouwe medewerking, steun en inspiratie !

Ik wens mijn opvolger(s) veel moed toe om het met de nodige steun vol te houden.

In het vrijwilligerswerk komt men vaak dezelfde mensen tegen. Het is zaak om je eigenlijk maar op enkele projecten te focussen, maar het is allemaal zo boeiend, en voor je het weet ben je verkocht.

Vriendelijke groeten
Dirk Beirens

Een rare vogel in de Amandine

Toeristen genieten in onze museumboot Amandine met hun vijf zintuigen. Terwijl zij rondkijken, horen zij de motor stampen en virtuele meeuwen schreeuwen. Ook ruiken zij nog de vis in het ruim en de zweetvoetengeur van de sokken van de bemanning. In keuken en kombuis komt de presentatie zo natuurgetrouw over dat de bezoekers even in de asbakken gaan peuteren en van de restjes in de borden proberen te proeven. De Amandine verdient hiermede zonder twijfel de eer van best uitgebouwde museum van Oostende en ver daarbuiten.

De gidsen van Lange Nelle moeten er hun beste beentje voorzetten om de voormalige kabeljauwvaart toe te lichten en kregen daartoe onlangs nog bijscholing.

Halverwege de rondleiding, tegenover de boeg van het schip, ontmoet het publiek als tussendoortje een opgezette meeuwachtige vogel, die er enkel als sierstuk staat opgesteld, maar waarvan de bezoekers meestal de naam wensen te vernemen. Over dat bizarre beest wil ik graag wat bijzonderheden vertellen.

Daar troont niet een of andere meeuwensoort, wat de zwart-witte vedertooi en de zwemvliezen laten vermoeden, maar een zeevogel uit de Pelikaanachtigen, met een komieke naam: de "Jan-van-Gent". Wellicht een officieel geworden spotnaam. Hij broedt op rotskusten ver van hier, maar de vissers kenden hem maar al te goed als ongenode varensgezel in volle zee. Zij doopten hem in visserstaal: "Blauwvoet" naar zijn grijsblauwe poten en ze koesterden er een heilige schrik voor. Hij dook immers naar vis op pelikaanwijze vanuit de hoogte recht het water in. Zag hij vangsten in de bootjes liggen, dan stuikte hij er even roekeloos naartoe en... brak zijn nek! In het Frans en Latijn werd hij daarom gek verklaard als: "Fou de Bassan" en "Morus basanus". Onze vissers haatten die verwarlijke "Stuka-avant-la-lettre" en gooiden bij gelegenheid zijn volksnaam als scheldwoord naar sommige gierige reders die hun arbeid schaamteloos uitbuiten. Mettertijd evolueerde "Blauwvoet" van spotnaam tot familienaam en komt onder de schrijfwijzen Bla(e)voet en Blavoute nog in de Westhoek voor.

De kustbewoners ontwaarden de vogel bijna nooit aan land, tenzij bij storm op zee en de

wachtende vissersvrouwen zuchtten dan angstig: "Vliegt de blauwvoet, storm op zee"! Bij de lezer gaat nu onmiddellijk een belletje rinkelen en hij herinnert zich meteen de bombastische strijdkreet van de jonge Vlaamse beweging. Hoe kon zo'n plaatselijke weerspreuk zich ooit tot zulke krijgshaftige slogan ontwikkelen?

Daar zorgde onze romantische schrijver Hendrik Conscience voor, de man "die zijn volk leerde lezen". Heeft hij trouwens onze bleke Vlaamse graaf Robrecht van Bethune ook niet opgepept tot nationale wonderboy in zijn "Leeuw van Vlaanderen"? Dezelfde bedoeling schuilt op de achtergrond van zijn historische roman: "De Kerels van Vlaanderen". Daarin beschrijft hij de strijd van onze vrije boeren uit de kuststreek tegen de aanmatiging van de volksvreemde adel. Conscience haalde zijn plot bij een plaatselijk historisch feit. In de 12de eeuw woedde binnen Veurne een stedelijke burgeroorlog tussen twee machtige clans: de Blavoets en de Ingrekens. Deze laatste geslachtsnaam wijzigde Conscience in "Isegrims" naar de sullige wolf uit het Reinaartverhaal... De "Blauwvoeten" of "Kerels" trokken als "eigen volk" op tegen de "vreemde" Isegrims met de kreet: "Vliegt de Blauwvoet, storm op zee!" De roman kende succes en deze romantische verzinsels inspireerden weldra de Blauwvoeterie van Albrecht Rodenbach. De angstaanjagende Jan-van-Gent evenwel, waarmee het allemaal begonnen was, lag ondertussen verzonken in de nevelen der tijden en bij gebrek aan verbeelding, wendde men zich tot de alledaagse zilvermeeuw. Wij zien die te Roeselare nog altijd vanop de bronzen Rodenbach opwieken. Cyriel Verschaeve dreef de hype ten top toen hij in dichterlijke vervoering dit ersatzsymbool hooggestemd bezong: "O machtige meeuwe, O arend der zee!"

Wij Oostendenaars vinden die overspannen romantiek wel een beetje van het goede te veel. Meeuwen ervaren wij immers als schreeuwerige schooiers op de dijk en als verloederende schijters op onze kateien. Op de stortplaatsen van het binnenland genieten zij bovendien de eretitel: "Ratten van de lucht"!

Aangaande het Beleg van Oostende

« Het relaas van de zeeslag in het Nauw van Kales tussen de Spaanse vloot olv Generaal Frederick Spinola enerzijds en enige oorlogsschepen van Hare Majesteit van Engeland en van de Heren van de Verenigde Provinciën anderzijds. » (uit : Ph. Fleming)

Opdat de nieuwsgierigen lezer iets zou kunnen begrijpen van wat er van deze galeien was, hebben wij het goed gevonden daarvan enige « onderrichting » te doen. Don Frederick Spinola was door de koning van Spaniën « geaccordeerd » dat hij op eigen kosten acht galeien zou uitrusten om daarmee naar de Nederlanden te reizen en die te voegen bij de andere schepen die zich op de kusten van Vlaanderen ophielden. Eindbestemming was Sluys. De bedoeling was om daarmee de zee onveilig te maken en die van Holland en Zeeland haar navigatie en koophandel te benemen en te « kraeken ». Hij zou tot zijn profijt hebben al wat hij tot buit kon veroveren en bekomen ; en zo heeft hij in Sevilla in Spaniën deze acht galeien uitgerust.

De allergrootste galei was « St Lowys » onder het gezag van kapitein Rendo. Op dat schip was de genoemde generaal Spinola aan boord, met al zijn hebben en houden (« ook zijnen grooten schat ophadde »).

De tweede galei « Trinidad » olv kapitein Pedro de Vargas, de derde « Occasion » met kapitein Avila, de vierde « San Philips » met kapitein Don Rodrigo de Nervao, de vijfde genaamd « Morgensterre » met kapitein Pedro Caliado Tenero, de zesde « San Juan » met kapitein Hernando de Vargas, de « Hiacinto » olv kapitein Christoffel de Mongie en als laatste de « Padilla » met kapitein Juan de Sossa.

De galeien waren bemand met 400 weerbare soldaten, de slaven daar ingerekend, met uitzondering van de 800 soldaten die later in Lissabon zijn ingescheept.

De koning was van mening dat de aartshertog Albrecht nog andere kleinere galeien daar aan toe zou voegen, eveneens andere oorlogsschepen van Duinkerken, om alzo de zee geheel onvrij te houden.

« Welk voornemen haar belet en verhinderd is geweest door oorlogsschepen van haren majesteit van Engelandt en van gelijk ook mede van de oorlogsschepen der Excellente Hogere Heeren Staten van de Verenigde Provinciën, zoals het hier klaerlyck volgen sal. »

(uit : Ph. Fleming)

De galeien « Trinidad » en « Occasion » waren al buiten gevecht gesteld (schadeloos gemaect) eer ze uit de Spaanse wateren waren, door de admiraal van de Engelse vloot Sir Robert Mause Ridder, die met zijn schepen voor de Spaanse en Portugese kust lag, dit in de nabijheid van Cicimbre (Coimbra), een gebied waar ook de rijkbeladen Oost-Indische kraaken moesten voorbijvaren.

De zes overblijvende galeien sloegen op de vlucht, en dat « met veel spoed » richting de Nederlanden. Ze werden voor het eerst opgemerkt op 03.10.1602 door twee oorlogsschepen (nieuwe stijl fregatten) van de Ex. Ho. Heren Staten van de Ver. Provinciën en van Sir R.M. Ridder die ze gevolgd had vanaf de Portugese kust.

De « Tygher » olv kapitein Jacob Pieterse Mol en de « Pelicaen » met kapitein Tyman Lubberszoon, volgden deze zes galeien « kloekelyk » (vastberaden) en zo zijn de Hollandse en Engelse oorlogsschepen onder één commando samengekomen en na beraadslaging overeengekomen hoe ze de Spaanse vloot zouden aanvallen. Zo was er overeengekomen dat kapitein Jonas met zijn schip vanaf Calais en voorts langs de Vlaamse kust aan alle schepen alarm zou slaan dat de Spaanse vloot in aantocht was.

Alzo lichtte de « Answer » olv kapitein Bredgat, die langs de duinen lag, het anker en voegde zich bij de vloot.

De Hollandse vloot stond onder leiding van vice-admiraal kapitein Johan Kant op de fregat « De halve maene », samen met de kapiteins Sael, Hendrick Hartman, Gerbrand Janszoon van Enkhuizen. De vloot kreeg vanaf de Franse kust de 6 galeien in zicht, die richting de Engelse kust wegvluchtten, waar ze dan omsingeld en beschoten werden.

« ... ende schooten daer zo afgrysellyck, dat men geen schepen noch galeien en konden zien, springende de kettingen / daar de slaven aangesloten waren / 't eene stuk derwaerts en 't ander herwaerts / zodat hel geschrei ende kermen onder haer zeer groot was / menighe der slaven overboord in zee sprongen / roepende liever te willen verdrincken dan zo getyrraniseert en gemartiliseert/

Onder dezen (terwijl) het duister en still geworden/roeidden de galeien gestadig om aan de oorlogsschepen te ontkomen/ wat tijd vergde / en zo is de maen opgekomen en begon het te waaien en hebben de oorlogsschepen met volle zeilen jacht gemaakt

op de galeien, die ze terug in 't zicht kregen nabij de hoek van Doveren. » (uit : Ph. Fleming)

De Spaanse vloot sloeg op de vlucht richting Franse kust en zou voor Grevelingen aan haar einde komen.

Eerst werd de galei « Phillipus » door het oorlogsschip « Makreel » olv kapitein Geraard Olie geënterd, kon ontkomen, maar werd vervolgens door de « Halve maene », onder volle zeilen, geramd.

Volgens Fleming - « Tussen de grooten mastboom en de kajuit in/, zodat de ankers en ander ijzerwerk en 't boeisel allen barsten en brak / al water omtrent was / zodat zich daar een groot geschrei verhief / de vice-admiraal dede nog twee grote stukken geschut afschieten met ijzeren teerlingen geladen / dwars door de galeie / daar waar de slaven zaten / zodat het geroep ende kermen der slaven en andere meer, zeer groot was / daarna begon de galei te zinken / en met dien kwam nog Jacob Pietersz Mol, zeilde nog eens op de galei in / omtrent de grote mastboom / dat ze voorts te gronde ging gelijk een steen ! »

Ook de « Morgensterre » werd door de oorlogsschepen van Gerbrandt Janszoon en Hendrick Hartman

geramd en gekelderd.

De overige galeien waren zo uiteengejaagd geweest, dat ze nauwelijks van mekaar afwisten en zo zijn de « San Juan » en de « Hiacinto » bij Nieuwpoort en de « Padella » bij Duinkerken gestrand.

De balans was voor Spanje zwaar. De galei van de generaal Spinola, de « San Luis » kon vluchten en Kalais binnenvaren – waar alle slaven werden bevrijd en, al het volk heeft laten lopen « elk zijn weegs ». Spinola is dan met zijn overgebleven edelen naar Brussel vertrokken.

Honderdtachtig drenkelingen werden opgevist.

Bedenking van Fleming : « Ick gheve een eigenlyken te bedenken wat een menighte datter verslaghen en verdroncken zijn geweest ! »

Deze nederlaag van de Spaanse vloot zal de bevoorradings van Oostende door de Staatsen vergemakkelijken. De Hollandse en Engelse vloot namen de controle over de zuidelijke Noordzee over.

De Spaanse vloot onderging hetzelfde lot als de Spaanse Invincibile Armada in 1588.

(Zie ook activiteitenkalender 16.01.2004)

Letterverklaringen figuur: **A** Schip « De halve maen » van Jan Kant - **B** Gerbrandt Zaal - **C** Gerrit Olie - **D** Jacob Pieterszoon Mol - **E** Gerbrandt Janszoon van Enkhuizen - **F** Hendrick Hartman - **G** Timan Lubberszoon - **H** Hoe zich de galeien voort eerst bij Doveren opdeden

Neogotische architectuur in Bredene (4)

VERDWENEN NEOGOTISCHE GEBOUWEN

ONZE-LIEVE- VROUWEKAPELLETJE

Situering : Bredene Dorp - Kerkstraat

Architect : niet achterhaald

Bouwjaar : omstreeks 1906

Bouwgeschiedenis :

Toen ene Mathilde Deswaef, die was getrouwd met dokter Lodewyck Meert, weduwe was geworden, vroeg zij op 01 juni 1906 aan het gemeentebestuur van Bredene de toestemming om op haar eigendom in de Kerkstraat een kapel te mogen bouwen. Haar rekwest werd goedgekeurd en de kapel die gewijd was aan Onze-Lieve-Vrouw werd opgetrokken juist naast de Garre, een gekende slop in Bredene-Dorp. Toen zij op 26 oktober 1916 stierf, schonk zij bij testament de kapel aan de kerkfabriek van Bredene-Dorp

Toen na de Eerste Wereldoorlog de meeste parochies een monument oprichtten ter herinnering aan de gesneuvelde soldaten en burgers, gevallen als slachtoffers van de oorlog, werd in Bredene-Dorp de kapel van wijlen mevrouw Deswaef in 1920 ingericht als herdenkingsmonument voor de oorlogsslachtoffers.

Op 26 september 1920 werd het plechtig ingehuldigd. Dit ging gepaard met een grootse optocht met stoet (1). Jaarlijks werd er dan op 11 november, vóór de kapel een plechtige herdenking gehouden in aanwezigheid van oudstrijders, het gemeentebestuur en de nabestaanden van de slachtoffers.

Bij een sanering van de dorpskom in 1970 werd de kapel met grond voor 50.000 fr. verkocht aan het gemeentebestuur die de kapel liet slopen. De marmeren platen met de naam van de oorlogsslachtoffers bleven gespaard en worden bewaard in het heemkundig museum van Bredene

Beschrijving :

Het rode bakstenen kapelletje met een oppervlakte van 25m² had een geschouderde, bekroonde puntgevel met natuurstenen aandaken en een zadeldak bedekt met pannen. De gevel was voorzien van een spitsbooggevelrisaliet en een spitsboog, waarin een houtenvleugelgeur stak met bovenlicht. Het bovenlicht was voorzien van maaswerk (met oa. driepassen en een zeslobbige rozas).

Rond de spitsboog was volgende tekstband aangebracht :

*1914 BREEDENE GEDENK UWE HELDEN
1918*

Het antwoord op de vraag of het kapelletje achteraan vlak was afgesloten of voorzien was van een apsis weet ik niet, evenmin of er in de zijgevel kant Garre of achtergevel vensters staken. Daar het bovenlicht vrij groot is sluit ik niet uit dat dit de enige lichtbron was.

Evenmin vond ik een beeld van het kapelinterieur. Bij de herinrichting van de kapel als oorlogsmonument werden binnen aan de zijmuren twee marmeren platen aangebracht met de namen van de gesneuvelde. Daarbij stond vermeld : hun geboorteplaats en -datum, alsook waar en wanneer zij waren overleden.

Voetnoten

(1) De plechtigheid met optocht en stoet werd uitvoerig beschreven door Urbain Naert in het jaarboek 1983 van Ter Ceure (zie bibliografie).

Bibliografie/Bronnen

- CLYBOUW, Karel, *De oude dorpskern*, in *Jaarboek Ter Ceure 1986*, Bredene, pag 101-104
- DEPLANCKE, R., DESOPPER, G., EEREBOUT, R., GEVAERT B., e.a., *Bredeniana Jubileumboek 900 jaar Bredene*, Bredene, 1988, pag. 178 (afb. 8).
- NAERT, Urbain, *Soldatenfeesten te Bredene, zondag 26 september 1920*, in *Jaarboek Ter Ceure 1983*, Bredene, pag. 111-124.

SINT-JOZEFSKERK

Situering : De kerk situeerde zich op de hoek van de Prins Albertlaan met de Molendorpkaai.

Architect : niet achterhaald.

Bouwjaar/-periode : 1868-1874

Bouwgeschiedenis :

Vanaf 1752 kwam er op Sas-Slijkens Zuid een groot zaagmolenbedrijf in werking, gekend onder de naam *Compagnie der Zaagmolens*. Dat bedrijf dat in zijn bloeiperiode beschikte over niet minder dan zestien zaagmolens lag aan basis van de benaming van de parochie Molendorp (1).

In 1758 werd op initiatief van de *Compagnie der Zaagmolens* en op hun gronden een kapel opgericht in het molenpark op Sas-Slijkens Zuid ten behoeve van de ingezetene en werklieden. De reden hiertoe was een gestadige bevolkingsaan groei en de te grote afstanden tot de parochiale Sint-Rikierskerk. Die kapel, afhankelijk van de Sint-Rikiersparochie van Bredene, werd bekostigd met giften.

Met regelmaat van de klok doken er echter conflicten op tussen Molendorp en Sint-Rikiers die men finaal probeert op te lossen door in 1842 Molendorp uit te roepen tot zelfstandige parochie. Hiermee waren de twisten echter niet van de baan want het is pas ettelijke jaren later dat in 1857 de definitieve parochiegrenzen uiteindelijk worden vastgelegd.

Met de jaren was de kapel echter te klein geworden, en onder impuls van de zeer E.H. Debrabander, de zeer actieve pastoor van Molendorp wordt in 1868 op Sas-Zuid gestart met de bouw van een heuse kerk. De bouw van het nieuwe bedehuis in neogotische stijl werd toevertrouwd aan aannemer **Verbi(e)st** van Oostkamp voor de prijs van 75.000 fr. De architect die instond voor de plannen is niet gekend. In 1874 werd de nieuwe kerk, gewijd aan Sint-Jozef, ingewijd (2).

In 1953 wordt meer noordelijk, in Sas-Slijkens Noord (thans Bredens grondgebied), een nieuwe kerk gebouwd. Die kerk lag centraler gelegen in toen recente wijk van Sas-Noord. Dit had tot gevolg dat de oude, neogotische kerk overbodig was geraakt en in 1954 ten

prooi viel van de sloperhamer.

Beschrijving exterieur :

De Sint-Jozefkerk was opgetrokken in kleine rode baksteentjes, de zogenaamde Scheldebrickjes.

De kerk met basilikale opstand bestond uit een middenschip, twee zijbeuken en koor dat, naar ik kan uitmaken op een oude prentkaart, driezijdig was afgesloten. De zijkoren waren vlak afgesloten. De westgevel was voorzien van een vierkante toren met spitse naald. In elke torenzijde staken twee ogivale galmgaten. Zowel in de zijbeuken als in de bovenbouw van de middenbeuk waren spitsboogvensters aangebracht. Het koor was voorzien van grote tweelichtspitsboogvensters en steunberen. Men spreekt over een eerder eenvoudige kerk, zonder architecturale waarde.

Beschrijving interieur :

Inwendig was de middenbeuk van de zijbeuken gescheiden door een spitsboogarcade rustend op zuilen met hoekige - vermoedelijk zeshoekig - basis en kapitelen (type kapiteel opzoeken). Het schip werd gedragen door een spitsbooggewelf.

Wat meubilering betreft werd een deel van het meubilair van de ondertussen in 1873 gesloopte kapel hergebruikt (o.a. de kansel en een altaar dat werd gebruikt als zijaltaar). Daarnaast stond Gentenaar Mathias Zeus in voor het nieuw meubilair (o.a. het hoogaltaar (1899) en het zijaltaar gewijd aan Onze-Lieve-Vrouw). Vermoedelijk was dat in neogotische stijl.

Voetnoten

- (1) Destijds behoorde Molendorp tot het Bredens grondgebied, maar bij wet van 14 april 1896 werd het bij Oostende geannexeerd.

Bibliografie/Bronnen

- *Bredene in oude prentkaarten*, Zaltbommel, 1973, afb. 16.
- EECKHOUT, Raoul, *Zoeklicht op Bredene. Historische gegevens en wetenswaardigheden*, Bredene, 1968, pag. 104-105.

- DEPLANCKE, R., DESOPPER, G., EEREBOUT, R., GEVAERT B., e.a., *Bredeniana Jubileumboek 900 jaar Bredene*, Bredene, 1988, pag. 30.
- ROHM
- *St.-Jozefkerk*, in *Kerken in de kijker. Jubeljaar 2000*, brochure nr. 4, pag. 14.

NOODKERK

Situering : Bredene Sas - Veldstraat

Architect : niet achterhaald

Bouwjaar : tijdens Wereldoorlog II

Bouwgeschiedenis :

Volledigheidshalve vermelden wij ook even de noodkerk die werd ingericht in een loods tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Die noodkerk bleef in gebruik tot in 1954, jaar waarin de huidige Sint-Jozefkerk in

dienst werd genomen (1). Naderhand werd die tot kerk ingerichte loods gesloopt om plaats te maken voor de aardappelhandel van Rammant en de aanzet van de Pescatorstraat

Beschrijving exterieur.

De gevel van de noodkerk bestond uit een brede blinde gevel met plint waarin centraal een spitsboog deur, vermoedelijk een vleugel-deur, stak. De spitsboogdeur was voorzien van een verdikte bakstenen omlijsting die bovenaan was bekroond met een Latijns kruis.

Voetnoot

(1) Gedurende al die jaren bleef ook de oude Sint-Jozefskerk verder in gebruik, maar er werden geen hertsellingswerken meer uitgevoerd.

Bibliografie/Bronnen

- DEPLANCKE, R., DESOPPER, G., EEREBOUT, R., GEVAERT B., e.a., *Bredeniana Jubileumboek 900 jaar Bredene*, Bredene, 1988, pag. 33 en 193 (afb. 57).

Het meest zonnige hoekje van Oostende heet Petit Nice.

Daar vindt men ook het gelijknamige restaurant Petit Nice, op een boogscheut van het Casino.

Gastheer Herbert en gastvrouw Cathérine zorgen ervoor dat u zich snel thuis voelt in een sfeervol kader.

Kwaliteit, sfeer, service met een glimlach.

Albert I Promenade, 62b, 8400 Oostende • Tel. 059/80.39.28 • Fax 059/80.96.44 • www.petitnice.be

Op wandel in de (ex)-Kattestraat

Ooit al gehoord van de Kattestraat in Oostende? Neen? Bespaar je de moeite van het zoeken. Deze straatnaam is niet meer te vinden op de huidige stadsplannen. Eertijds was het de naam van het smal gedeelte van de huidige Vlaanderenstraat, gelegen tussen het Wapenplein en de Langestraat.

Hoe deze straat aan haar naam kwam, is niet heel duidelijk. Volgens Ary Sleeks zouden er twee versies bestaan (1). Tijdens het Beleg van Oostende (1601-1604) zouden de Spanjaarden vanaf de "Grote Katte" gelegen op een hoog duin, massa's projectielen afgevuurd hebben op de belegerde stad. Regelmatig kwamen die terecht op de markt en de onmiddellijke omgeving. Bij de wederopbouw, na 1604, zou men, ter herinnering, de vernieuwde straat "Kattestraat" hebben genoemd. Waar of niet, we hebben er het raden naar. Maar mij lijkt het heel onwaarschijnlijk.

Volgens de tweede versie, naar mijn mening de meest geloofwaardige, zou de straat haar naam te danken hebben aan een drankgelegenheid met naam "De Katte". Er zijn trouwens nog een paar andere herbergen/afspanningen die hun naam aan een straat gegeven hebben. Zo heb je de "Aepestraat" (nu Brabantstraat) (2) en de Hertstraat (naam nog steeds ongewijzigd) (3). Hetzelfde geldt ook voor de St.-Sebastianstraat (4).

Et l'histoire se répète. Toen het Stadsbestuur in 1858 besliste om verschillende straten een nieuwe naam te geven, werd "Kattestraat" gewijzigd in "Rue de Flandre - Vlaanderenstraat", naar de naam van het "Hôtel de Flandre" (5) (Nu Grand Hôtel George V).

De Vlaanderenstraat is steeds een drukke toeristische straat geweest. Het doortrekken van de straat tot aan de Zeedijk (nu Albert I Promenade), na het slo-

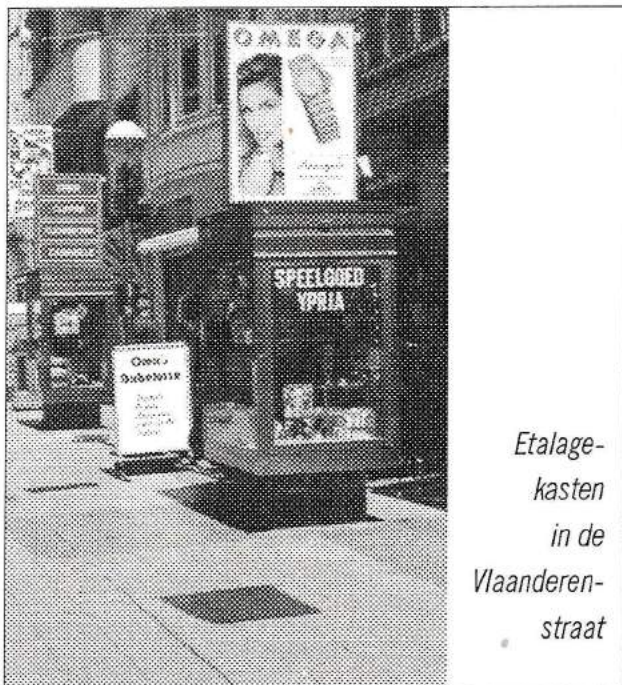

Vlaanderen-
straat
circa 1907

pen van de stadsmuren, is daarbij van doorslaggevend belang geweest. De vakantiegangers en dagjesmensen wandelden vanaf het station via de Kapellestraat en de Vlaanderenstraat rechtstreeks naar de Zeedijk. Daar aangekomen gingen velen de linkerkant op, naar het "Groot Strand" waar ze konden baden of zich vergapen aan het slanke figuur van de elegante baadsters. James Ensor heeft deze strandgenoegens treffend weten vast te leggen in één van zijn meesterwerken "Les bains à Ostende" (1890).

Cinema Forum (nu Casa)

*Etalage-
kasten
in de
Vlaanderen-
straat*

van herstelling en onderhoud. Einde 1997 werd de vloerbedekking volledig vernieuwd. De toen geschatte kostprijs bedroeg zeven miljoen frank (6).

De Vlaanderenstraat geniet ook de eer van een primeur. Ze was inderdaad de eerste straat in Oostende die volledig verkeersvrij gemaakt werd (7). Een winkelwandelstraat was toen niet zo vanzelfsprekend. (Het bestuur van de handelaarsbond van de Kapellestraat had met hevige tegenstand af te rekenen vanwege een aantal handelaars die een verkeersvrije straat niet zagen zitten.) Het project was een werkstuk van de Jonge Economische Kamer. De handelaarsvereniging geloofde er in en ging aan de slag. Het werd een prachtige realisatie, waarbij enkele etalagekasten met een lichtreclame bovenop

als blikvanger dienden. Deze verdwenen uit beeld in 1999, toen het Stadsbestuur besliste alle straatmeubilair te verwijderen. De verkeersvrije straat werd officieel ingehuldigd op pinksterenzaterdag 20 mei 1972.

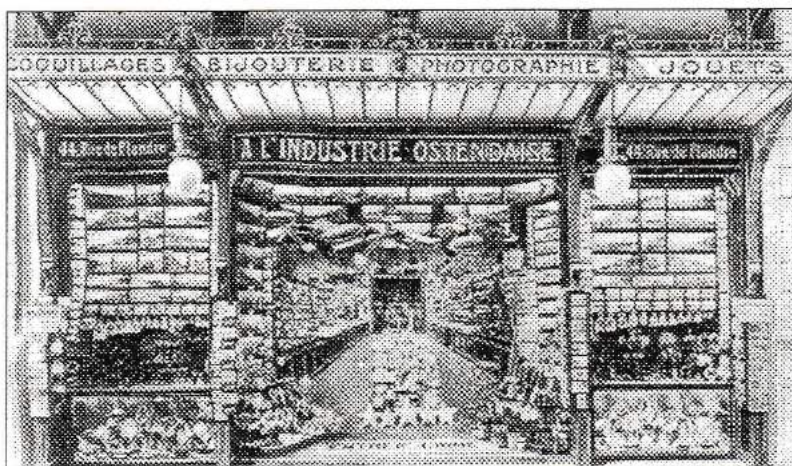
Volgende personen maakten deel uit van de toenmalige Raad van Beheer: Voorzitter P. Bourgois; Ondervoorzitter J. Dresen; Penningmeester Fr. Pijpe; Secretaris S. Burm; Leden Mw Nowak, V. Van Geel; Zaakvoerder P. Vanhakendover.

Ten slotte nog dit: de huizenrij met de pare huisnummers in de Vlaanderenstraat, en daarin centraal de gevel van het "Hôtel Léopold II", is duidelijk herkenbaar op het schilderij van James Ensor "Musique rue de Flandre" (1891). Zelfs de luifel van Bazar Lebon, naast het hotel, wordt er met een bijna fotografische nauwkeurigheid op weergegeven.

Hier eindigt, met weliswaar een zijsprongetje in de "Gloazestroate", onze wandeling in de (ex-) Kattestraat. Hopelijk heb je ervan genoten en ook iets van opgestoken. Daaag!!

BRONNEN

- (1) Oude Oostendse straten en gebouwen - Ary Sleeks - p.106
- (2) Ibid. - P. 55
- (3) Ibid. - p. 69
- (4) Ibid. - p. 100
- (5) Huizen en Mensen in de Ad. Buylstraat - J.M. Bekaert - Deel I - p. 32
- (6) Het Laatste Nieuws dd. 18/11/1997
- (7) De Zeewacht - Verschillende edities maart - april - mei 1972.

*Een publicitaire postkaart van "A l'Industrie Ostendaise" -
"Bazar Lebon".
Rechts: de keerzijde van de postkaart.*

INDUSTRIE OSTENDAISE

LEBON, Propriétaire

44, Rue de Flandre, 44, Ostende

ACHETEZ :

COQUILLAGES
BIJOUTERIE
VANNERIE
JOUETS
NACRE
PHOTOS
CARTES POSTALES
ET TOUS SOUVENIRS

Héroplanes — Cerfs-Volants

-0- Prix Inconnus Partout Ailleurs -0-

Tous les articles de Bains de Mer
sont vendus au prix de Fabrique.

■ ■ ■

VOTRE PORTRAIT SUR CARTES POSTALES
(succès colossal)

2 Francs les six — 3 Francs les douze

PHOTOGRAPHIE LEBON

Ateliers : 36, Boulevard Van Iseghem

HANDELSZAKEN IN DE VLAANDERENSTRAAT

Een willekeurige, maar heel beperkte, greep uit het aantal reeds verdwenen handelszaken, als-ook een lijst van de actuele winkels in de Vlaanderenstraat.

1. H. Cleire, juwelen, uurwerken
P. Bourgois id.
Colson (*) id.
 3. Restaurant Winston
Italiano (*) Ice Cream
Lighthouse (*) Sportieve kledij
 5. Geeraerd-Verlende, juwelen, uurwerken
gesticht in 1904
Derby Jeans Wear (*)
 7. Cinema Forum, vanaf 1924 tot ca 1985
Casa, Huishoudartikelen, geschenken (*)
 - 7A Femina Dancing
Cinema Studiac, draaide uitsluitend
documentaire films
Candy Shop (*)
 9. Leather Shop (*)
Millennium Pizza (*)
 - 9.A Van Overloop, optiek
Vintage, wijnen, likeuren (*)
Clement Coiffure
Yes, fantasie artikelen (*)
 11. Gelateria Panini - Benny,
IJscreme/snacks (*)
 13. Pâtisserie Bellemans
Restaurant-Tea Room Benny
-
2. Hotel Excelsa
Mach 3, schoenen (*) Hoek A. Buylstraat 1
Bart Smit (*) Speelgoed
 4. Emile Coiffeur
Moeder Babelutte (*), snoepgoed
 6. Sandam Ganterie
Caddy Tailors
Boetiek Gigli
Pand volledig uitgebrand op 4 juni 1997.
Alleen voorgevel bleef staan, en werd
volledig gerestaureerd.
Gebouwd in 1902.
Modo, kledij voor moderne jeugd (*)
 8. Optiek Dresen (*)
 10. Optiek Dresen (*)
James Ensorgalerij van nr 12 Morgan Fashion
(*) damesmode tot nr. 40 C Plus (*), fantasieju-
welen.

42. vroeger nr. 8 (**)
La Fiesta, café
Snack Selfi (*)
- 42A vroeger nr. 8
Hôtel de Flandre
Hôtel Léopold II
Grand Hôtel George V
Met op de verdieping "The Flemish Inn".
De Sheena Scott Shows trokken eertijds
een bijna uitsluitend Engels publiek aan.
44. vroeger nr. 11 (**)
Lebon Bazar - Fotografie
Destrooper's, confectie
Pizza Hut (*)
46. vroeger nr. 12 (**)
Pâtisserie Acke
The Clipper - Luxueus interieur ingericht
in bootstijl. Gekend voor zijn gezellige
sfeer en Spaghetti Bolognaise.
Timms(*) Pluche, snoep, fantasie artikelen

(*) Huidige handelszaken - Oktober 2003

(**) Nummers gewijzigd na het invoeren van
huisnummers in de Galerie Leopold II
(James Ensorgalerij).

DEPOT
Vanhoutte
DRANKENHANDEL

Oostendelaan, 272 Middelkerke
059/ 31.15.15

DRINK-SHOP

Aartshertoginnestraat, 51 Oostende

Tel 059/ 70.49.89

Oostendse Steenweg, 131 Brugge

Tel 050/ 32.22.25

Kleur in St.-Jozef

Bij de voorbereiding van Monumentendag 14 september 2003 kreeg ik samen met collega Etienne de Sint-Jozefskerk toebedeeld. "Saint Joseph" werd voor mij een echte revelatie.

Het gebouw is erg rijk aan iconografie, maar mag gerust ook pronken met de brandglasramen van het huis Ladon (Gent). De meeste zijn gerealiseerd tussen 1901 en 1906.

Graag neem ik je mee op sleeptouw langs enkele facetten van de kerk.

Volg de instructies en geniet ...

Installeer je knus in een zitje in de noorderzijde van de kruisbeuk. Neem de laatste rij en draai je stoel. Je kijkt uit op het altaar toegewijd aan de patroonheilige van de kerk en tevens op een prachtig brandglasraam. Onderaan merk je dat Aemilius Verhaeghe (in de volksmond 'stoete Koarel'), eerste pastoor van de Sint-Jozefskerk, het aan de kerk schonk. Als Wervikse burgemeesterszoon zat hij er blijkbaar warmpjes in. Onthaast even en geniet van het kleurrijke spektakel. Links en rechts ontdek je taferelen van de oudtestamentische Jozefcyclus. We verduidelijken die even. (1)

LINKS:

4. Jozef verklaart de dromen van de farao en wordt onderkoning.
3. Jozef vlucht voor de verleiding van de vrouw van Potifar, hoveling van de farao, die Jozef als slaaf gekocht heeft.
2. Jozef wordt voor 20 sikkels zilver verkocht als slaaf aan kooplieden.
1. Jozef wordt door zijn broers in de uitgedroogde waterput van Dotan gegooid.

RECHTS:

4. De stervende Jakob zegt Juda. Jozef en Benjamin staan naast het sterfbed van hun vader.
3. Jozef begroet zijn vader Jakob die hij uit Israël liet overkomen.
2. Jozef maakt zich bekend en omhelst Benjamin.
1. Jozef, onder een appelboom, gelast het geld voor het verkochte graan en de zilveren beker in de zak van Benjamin (zijn jongste broer) te stoppen.

Het centrale gedeelte van het glasraam behandelt taferelen uit het leven van de heilige Jozef.

5. De dood van Jozef.

4. De vlucht naar Egypte. Jozef, voor de ezel, met daarop Maria en het kind, draagt een mand met proviand en een omwikkelde staf.

Oneerbiedig uitgedrukt lijkt die meer op 'n uitgewrongen dweil...

De Heilige Familie wordt voorafgegaan door een kleine musicerende engel met harp.

3. Jozef wordt in een droom door een engel gewaarschuwd om samen met Maria en het kind Jezus naar Egypte uit te wijken.

Herodus heeft immers moordplannen.

2. De aanbidding van de wijzen.

Jozef heeft reeds één van de geschenken ontvangen. Boven het kindje Jezus staat de ster stil.

1. Het huwelijk van Jozef en Maria. De priester staat voor de zevenarmige kandelaar. Links en rechts staat een getuige.

Jozef schuift Maria een ring aan de vinger.

Zet je stoel netjes terug. We nemen een kijkje in de zijkapel..

Twee West-Vlamingen zwaaien hier links de plak.

Beatus Carolus Bonus : de Zalige Karel de Goede (kruisvaarder en graaf van Vlaanderen)

Voorlopig nog altijd zalig verklaard.

Op 2 maart 1127 werd hij, neergeknield voor het altaar van Onze-Lieve-Vrouw, in de kerk van de H. Donatianus te Brugge door huurdoers om het leven gebracht. (2)

Karel de Goede houdt in de linkerhand het zwaard van de gerechtigheid en in de rechter een muntstuk. Zijn beurs hangt aan zijn gordel. Hij gaat immers door voor een erg liefdadige, vrijgevige en rechtvaardige graaf. Dit streven naar gerechtigheid kostte hem ook het leven.

Beatus Idesbald (de Zalige Idesbald van Ten Duinen)

Na de dood van zijn vrouw trad hij als Cisterciënzer in het klooster van ten Duinen. (Duinenabdij). Daar werd hij abt en overleed er in 1167.

Idesbaldus draagt de traditionele gebedsmantel van de monnik, de abtsstaf en een sloopje. Hij is inderdaad de schutspatroon van de vissers.

Feestdag : 18 april. Werd aangeroepen tegen koorts en reuma. (3)

We vervolgen onze tocht langs het hoogkoor. Daar ontdek je een dubbele zittribune boven de zij-ingangen.

De rechter was bestemd voor 'le plus fidèle habitué d'Ostende'(4)

Koning Leopold II en Maria Hendrika zouden rechts de viering kunnen volgen en de prinses en prinsessen links.(5) Waarschijnlijk heeft Maria Hendrika hier weinig of geen gebruik van gemaakt. Reden : de troebele relatie met de koning. Zij verbleef immers in Spa met haar lievelingsdieren en muziekinstrumenten. Bovendien stierf zij reeds op 19 september 1902.

In die jaren was dochter Clementine zijn steun en toeverlaat. Zij begeleidde hem naar de elfurenmis. De 'cedes' of koninklijke zetelstoelen (met donkerrood fluweel) staan nu links en rechts van het kleine altaar.

Via een deurtje onder de rechter zittribune, belanden we in het zijaltaar waar Antonius van Padua het voor het zeggen heeft.

Opnieuw verrassen ons twee West-Vlaamse heiligen!

Godelieve van Gistel

Omstreeks 1045 geboren in het graafschap Boulogne en uitgehuwelijkt aan Bertolf, heer in Snipgate bij Gistel. Haar schoonmoeder hitste haar zoon op tegen haar, zodat hij Godelieve begon te mishandelen en haar tenslotte door twee knechten met een doek liet wurgen en in een put gooien. Godelieve draagt het traditionele wurgsnoer om de hals, verder kroon en martelaarspalm. Zij is de patrones van de kleermakers en naaisters en werd aanroepen bij keelpijn, koorts, oogziekten en echtelijke ruzie.

Feestdag : 6 juli . Ook mannen met een boze schoonmoeder kunnen bij haar terecht ... (3)

Arnoldus van Oudenburg

Hij draagt een abtsmijter, een kazuifel met manipel en een boek.

In plaats van een abtsstaf draagt hij een lans en onder zijn gewaad draagt hij ... een maliënkolder. Werd nog ridder geslagen onder graaf Boudewijn. De wapenuitrusting verwijst naar die periode. Na vaders dood wordt hij benedictijnermonnik van de Sint-Medardusabdij van Soissons en leeft daar drie jaar als kluizenaar in een gracht op water en brood.

In 1076 wordt hij tegen wil en dank abt van zijn abdij en in 1081 bisschop van Soissons.

Paus Gregorius VII stuurt hem naar zijn geboorteland Vlaanderen om de vrede tussen graaf Robrecht de Fries en zijn edelen en geestelijken te herstellen. Hij slaagt wonderwel in zijn opdracht, herstelt de vrede in het toen al door haat verscheurde Vlaanderen. Hij sticht in 1084 de Sint-Pietersabdij.

Feestdag : 16 augustus.

Patroon van brouwers, herbergiers en molenaars

Dit en nog veel meer bied je de Sint-Jozefskerk.

Beslist een aanrader om eens binnen te gaan en te onthaasten.

Bronnen

- (1) Kerk en Leven (pastoor Dirk Masschelein)
- (2) God blijft glimlachen (R. Houwen, Y. Van Hyfte en P. Dehem)
- (3) Sanctus (Meer dan 500 heiligen herkennen) Derde druk 2002, Jo Claes, Alfons Claes en Kathy Vincke
- (4) Tijdschrift De Plate jaargang 2001 blz .150-152 (auteur : Yvan Van HYFTE)
- 'De eerste Sint-Jozefskerk van Oostende'
- (5) Pastoor Aymar Michiels

Woordverklaring

Manipel : zijden strook die door de misvierende priester op de linkerarm werd gedragen (verklarende woordenlijst Sanctus)

Zalig : plaatselijke verering na één wondergebeuren.

Briekebakkerstraat

De geschiedschrijvers en officiële bronnen vertellen elk op hun eigen manier het verhaal van een stad, een periode. Bewoners van een straat die sinds hun kindertijd tot ze zeventig 'kaarsjes' mogen uitblazen in eenzelfde straat wonen, zijn unieke getuigen met een unieke kijk en een uniek verhaal over 'hun straat'.

Op 4 augustus jl. mocht ik Agnes en Georges Vandevelde met vragen 'lastig vallen'.

Deze broer en zus wonen sinds 1935 in de Steenbakkersstraat. Ik ben blij jullie mee te laten kijken door 'hun ogen' om een beeld te krijgen van het leven toen in deze straat.

Wanneer is de familie Vandevelde in de straat komen wonen en waarom?

Onze ouders zijn afkomstig uit het landelijke Beerst bij Diksmuide.

Een tante langs vaderszijde wou de stalmelkerij aan hen overlaten en die zagen dat wel zitten. In 1935 gingen ze aan de slag in de Steenbakkersstraat 47.

Vader en moeder hadden daar een achttal koeien staan. Die dieren werden elke ochtend door de straat over de Nieuwpoortsesteenweg heen geleid tot op de Wellingtonrenbaan. Mijn ouders huurden daar wat grasland. De 'poester' van dienst moest ervoor zorgen dat ze niet te veel aan de hagen knabbelden. 's Avonds werden ze terug naar de stal gebracht om gemolken te worden. We moesten zowel op de heen- als op de terugreis zorgvuldig de 'koeievlaaien' die ze als souvenir achterlieten, opruimen. Ook toen was de boete immers niet mals... De melk werd op de ronde gesleten. Eerst was dat met paard en kar. Later was dit gemotoriseerd. Het gros van de klanten woonde in de BLOK (deel van het Westerkwartier, architect A. Raoux).

Wat is er met de dieren gebeurd?

Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog brachten we samen met onze ouders hen te voet terug naar de weilanden in Beerst. We hadden daar heel wat familie wonen en het was er relatief veiliger. (nvdr Oostende-Beerst : 25 km)

PROVINGIE WESTVLAKBREMERS GEMEENTE	
Inschrijving op het Register van Bevolking.	
Boek _____ Bladz. _____	
STRAAT EN NUMMER.	Dagteekening der verklaring
<i>Steenbakkers 47</i>	<i>18 juli 1944</i>
VERPLAATSINGEN:	

De straat zag er wellicht toen anders uit dan vandaag. Wat is er je zoal bijgebleven ?

De bestrating bestond uit 'kienderkoptjes'. Die worden zeldzamer en zeldzamer in Oostende.

Aan de zijde van de Nieuwpoortsesteenweg (nu een bakkerij) bevond zich een openbare pomp. Ik herinner me een metalen bak in donkerblauwe kleur. Je kon er drinkbaar water verkrijgen in ruil voor een 'klute'.

Aan de overzijde (nu een kapper) was er een drukkbeclante 'spekkewinkel' (Parein).

Op ambachtelijke wijze werden 'de spekken' nog van het huis vervaardigd.

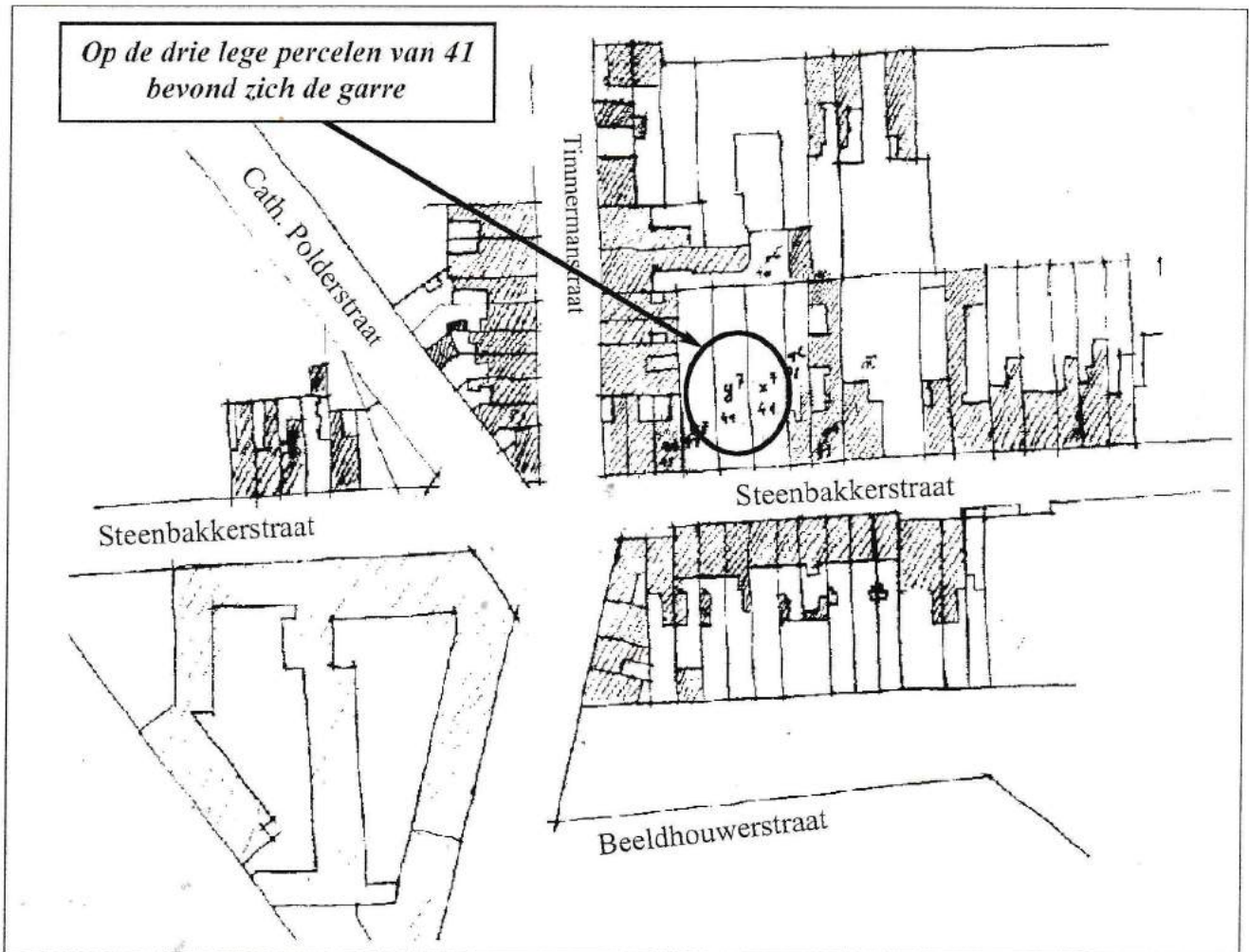
Trouwens aan de zijde van de Timmermansstraat was er nog een gekende 'spekkewinkel': Celientje. (nu een café : de Far West).

Er woonden ook enkele vrouwen die met hun stootkar 's ochtends vis en 's namiddags garnalen verkochten. Deze visventsters woonden in een huis met een dubbele deur.

's Avonds werd de pin uit de as getrokken en kon de kar netjes op zijn kant in de gang, gevolgd door de twee grote wielen. Agnes meent nog één naam te onthouden : 'Alida'.

In ons voorbereidend gesprekje had je het ook over een typisch Oostends verschijnsel : 'chambre garni...' Ook in jullie straat ?

Er werd in de Steenbakkersstraat (maar ook in vele aanpalende straten en zeker ook in Mariakerke) heel veel verhuurd in de zomer. Vooral jockeys en gasten die seizoensarbeid deden, huurden 'une chambre garni'. De eigenaars verhuisden dan naar de kelderverdieping, zodat de betere kamers aan de gasten verhuurd

1983: de huisjes van de garre zijn al afgebroken

konden worden. Sommigen gaven ook eten aan deze huurders. Maar dat was een minderheid.

Je had het ook over een garre. Kun je daar iets meer over vertellen?

Jazeker. Op de hoek van de straat (zijde café Far West) ontdek je een drietal gelijkaardige

huisjes. Waarschijnlijk gezet van mensen die in de bouwnijverheid werkten.

Die bouwden dag in, dag uit huizen voor rijke mensen. Waarschijnlijk wilden die ook iets eenvoudigs voor zichzelf vermetselen. Daarnaast heb je nu de Sportpit (nr 59).

Op die plaats bevond zich de garre. Je had een grote boog waar je onder kon. Die boog scheidde twee piepkleine huisjes links van twee rechts. Via die boog kwam je op een soort binnenplein met nog meer piepkleine huisjes. Deze

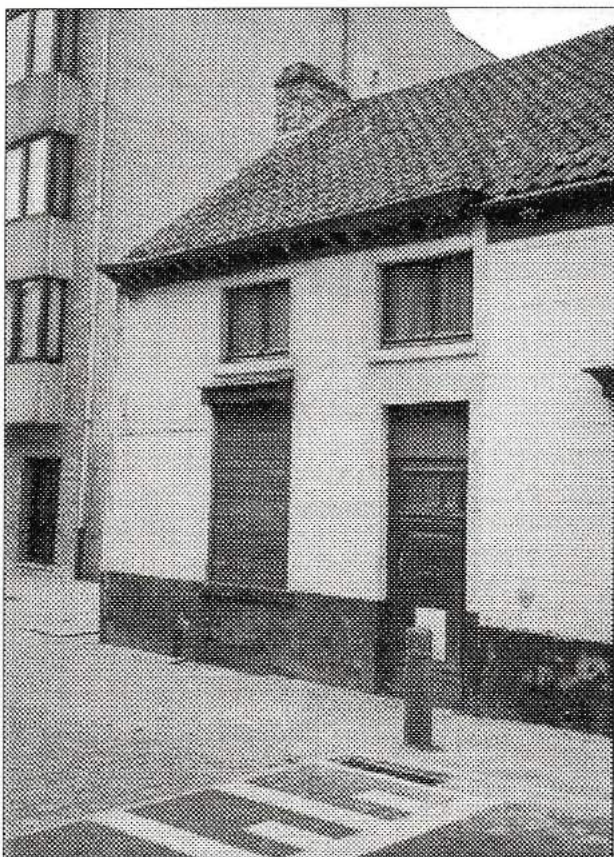
binnenruimte werd benut door een 'slunseven-ter'(vodden, oud metaal) genaamd Bowé. Het bijengesprokkelde metaal kieperde hij van zijn stootkar op het binnenplein. Telkens hij van de 'Briekebakkersstroate' met een volgeladen stootkar aankwam, moest hij een serieuze aan-

Aan de linkerzijde merkt men nog duidelijk de "rampe"

loop nemen om voorbij de boog te geraken. Daarachter was een 'rampe' (schuine helling). Bij wateroverlast hadden deze bewoners, gezien het laaggelegen gedeelte, iedere maal prijs. We mogen niet vergeten dat de bedding van de oude kreek daar ook lag. Het moet er geen lachertje geweest zijn.

Garren zijn gelukkig voltooid verleden tijd.

Een van de resterende "garrehuisjes"

Bestaan er nog garrehuizen en hoe komt dat?

In de tijd van Mariakerke kon je hier bouwen zonder plan. Er werden niet alleen huizen in de straat gebouwd (nvdr de ietwat oudere huizen springen uit de rooilijn : zie foto) maar ook huizen daarachter. In onze tuin staat nog zo'n garrehuis uit 1899, gebouwd door een metselaar Vandenberghe. Die man is ons sedert onze kinderjaren bijgebleven. Hij woonde hier vlakbij in een kelderverdieping. In

die tijd was een pyjama niet bij iedereen gebruikelijk. Wij (kinderen toen) amuseerden ons dan ook kostelijk wanneer hij ging slapen. We stonden aan het keldergat te kijken, hoe hij zonder pyjama in zijn bed stapte..

De foto geeft je een beeld van zo'n klein huisje. Achter de toegangsdeur kom je links onmiddellijk in de woonkamer/keuken. De echtgenoot van Agnes gebruikt deze ruimte al jaren als atelier. Via de enorme steile trap kom je in de slaapkamer. Een paradijs voor de kleinkinderen nu. Een piepklein trapje leidt naar een klein zoldertje. Wat verder in de straat zijn er nog twee garrehuizen die bewoond zijn.

Je moet eerst het poortje open doen. Dan moet je een lange donkere gang onder het gebouw volgen. Achter het gebouw staan er in de dwarse lijn twee huisjes naast elkaar.

Toch merkwaardig om weten dat er hier nog garrehuizen bewoond zijn. Er zijn er nog in de straat. Die woonhuizen van vroeger worden allemaal als koterijen gebruikt.

Tot na de Tweede Wereldoorlog telde Oostende veel 'garren', ook 'gangen' genaamd.

Naast de Sprotgang en de Hanegang, was 'de garre van Konee' ook erg bekend.

Zo'n 'garre' werd vaak druk bezocht door mannen om er een kleine boodschap te doen.

De politieagenten kenden die plaatsen ook en lagen op de loer.

Vandaar het liedje dat nogal wat Oostendenaars kennen en we jullie niet onthouden :

*Siessen stoend te piessen in de garre van Konee
Ter kwamen twee poliesjes en ze pakten Siessen mee.
Siessen zei : "weleire wat hèn k'ik nu gedaan?
"Je moe nie vele poerren (tegenstribbelen)
of je goat de bak in goan.(1)*

Je vermeldde al een paar bewoners van vroeger. Zijn er nog markante bewoners van vroeger die je bijgebleven zijn of heb je nog een andere herinnering?

We herinneren ons nog heel levendig een zeke-re 'Alma' die voor haar deuropening visnetten breide. Haar man was postbode. Voor de deur was niet ongewoon. Bij mooi weer zaten de mensen op stoelen buiten in de straat met elkaar te praten.

In nummer 50 woonde de 'zwieneboerin'. Die mevrouw kreeg haar naam omdat zij elk jaar twee varkentjes in de straat grootbracht. De twee knorretjes hadden een serieuze appetijt. Geregeld trok ze naar de hotels om etensresten te kunnen voeren aan de beestjes.

Voor 1947 was de Steenbakkersstraat 47 een café. Daar woonden liefst vijf huisgezinnen.

De vroegere eigenaar vertelde me dat hier vroeger verboden hanengevechten gehouden werden. Uiteraard werd er gewaakt dat dit bloed-erig gokspel verboden bleef.

Om op tijd de 'gendarmes' te zien, waren er twee kijkgaten in de muur gemetseld. (nvdr George toonde me de nu dichtgemetselde gaten). Je kon er toen kijken tot aan de Nieuwpoortsesteenweg.

Een doodgewone straat leek het mij, maar met een intens volks verleden .

In geen tijd was het afgesproken anderhalf uur voorbij en de geïnterviewden waren zeker niet uitgepraat... We hadden wel serieuze dorst. Dank je wel Agnes en Georges.

Bron

(1) Heemkundig tijdschrift de Plate, jaargang 2000, blz. 234 en 235

Het Oostendse M.A.P in de XXe eeuw (door Jef Klausning)

MORDAN

**NATUURVLEES DOBBELAERE
Christinastraat 69 - 8400 OOSTENDE**

Tel. 059/50 52 45 - Fax: 059/50 07 85

e-mail: denatuurwinkelmordan@skynet.be

(400 m² verkoopsruimte)

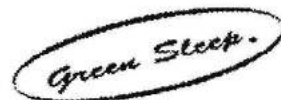
**Openingsuren: 9.00 H. - 18.30 H.
Ook op zaterdag. Zondag gesloten**

***De Natuurlijkste
zaak van de kust!***

**GREEN
SLEEP**

**100% "NATUURLIJK"
SLAAPCOMFORT
(200 m² toonzaal, 1e verdieping)**

Dieetvoeding, VERSE natuur-, vegetarische en biologische voeding.

Hormonenvrij vlees (vzw. Plattelandsontwikkeling)

Voedingssupplementen en sportvoeding. Natuurlijke cosmetica.

150 kruidenpreparaten uit eigen labo!

DESKUNDIG ADVIES VAN 4 PARAMEDICI EN HERBORIST

Roger Coenye, oud-chef-loods vertelt...

Ik ben thuis geboren in Oostende op 17 januari 1923 in de toen genoemde "Onderwijzersstraat", nu de Prof. Vercoulliestraat. Mijn vader heette Charles Coenye, mijn moeders naam was Angèle Gilté. Mijn pa was van Oostende en mijn ma van Brugge.

Vader en moeder Coenye

Ik heb één broer, Albert, geboren op 13 maart 1927 en overleden op 17 juli 2003. Mijn vader was de jongste van 13. De familie woonde vroeger in de Wellingtonstraat rechtover het badenpaleis, daar waren er vroeger nog duinen en bosjes. Hij was schrijnwerker, werkte voor aannemer Reynders, de vader van dr. Reynders. Ik heb lang in de Onderwijzersstraat gewoond. In het jaar 1938 zijn we verhuisd naar de Spaarzaamheidstraat, in het "Westerkwartier", vroeger in die tijd "bolsjewistenkwartier" genoemd. Dat sloeg op de "Oostendse Haard", met kleine werkmanshuisjes. Daar woonden mensen die om bepaalde sociale redenen zo'n huisje konden krijgen. Het waren een beetje "rough people", zoals men zegt en daarom werd dit kwartier het bolsjewistenkwartier. Ik ben naar de kindertuin geweest. De eerste dag, alleen maar een halve dag, dat was in de "nonnenschool". Ik herinner het me nog goed, ik moest van ma naar de school in de Steenbakkerstraat en ik was waarschijnlijk een "Pietje Kwik". De non sloeg met een lange lat en ze smeed met water naar mij en als kleine bubbel ben ik daar weggelopen. Mijn vader werkte op dit ogenblik in een bakkerij in de Timmermanstraat en zag ineens zijn zoontje voorbijlopen. Thuis vertelde ik wat er gebeurd was, mijn moeder zei: "Je gaat weer naar school" Maar

mijn grootmoeder besliste: "Hij gaat naar de Conscienschool, hij is daar dicht bij huis." Daar ben ik gebleven tot mijn achtste studiejaar. De mooiste schoolreis die ik met de Conscienschool gedaan heb, was naar La Roche. Het was de eerste keer dat ik naar de Ardennen ging en dit voor drie dagen. Van de Conscienschool ben ik verhuisd naar den athenée in 1936. Ik ging er naartoe met mijn vélo want ik had een fiets gekregen toen ik dertien was. Later had ik een koersvélo die gekocht werd bij Edmond Vanslebrouck, nu nog op de Nieuwpoortsesteenweg. In den athenée heb ik tot het derde wetenschappelijke gedaan, dan één jaar zeevaartschool in Oostende, nadien in de zeevaartschool in Antwerpen en dan was de oorlog er al.

Vroeger kregen we ook onze zondag, maar veel was dat niet, mijn vader was arbeider, we waren niet arm en niet rijk. Er werd nog de zaterdag gewerkt in die tijd, ik herinner me goed dat er in die tijd van maandagmorgen tot zaterdagavond gewerkt werd. En ook wij in de Conscienschool hadden les van de maandagmorgen tot de zaterdagavond, alleen de donderdagnamiddag was vrij. In den athenée veranderde dat, je kreeg toen de woensdagnamiddag en de zaterdagnamiddag vrij.

Mijn kamer thuis deelde ik met mijn broer, we kwamen goed met elkaar overeen. We gingen veel naar het strand. Ik had een schoolvriend, Raymond Vandenberghe, een bekende voetbalist. Zijn pa was portier in het "Splendid Hotel" op de dijk, dus het waren mensen die een beetje hoger stonden op de sociale ladder. Die hadden een tent op het strand tussen de drie gapers en het

Plechtige Communie

Palace Hotel. Ook in de winter gingen we op het strand voetbal spelen alsook naast de Conscienceschool waar er een plein was.

Mijn plechtige communie deed ik in de Heilig Hart-kerk. Als kind ging ik naar de kerk en ik stopte ermee toen ik een jaar of veertien was, want met mijn plechtige communie kreeg ik mijn eerste schok: ieder kind kreeg een hele mooie kaars en de mijne was ook heel schoon met een fluwelen rood lint erom en ik toch zo fier tot en met. We zaten in de kerk, we moesten onze kaars afgeven en kregen ze niet meer terug. Ik was kwaad en iemand zei: "Ewel, je weet toch hoe dat dat hier gaat: ze vernieuwen de docht van de kaars en verkopen ze volgend jaar terug." Ik was geschokt dat zoiets gebeurde. Wat ik ook niet juist vond: mijn catechismus kon ik van voren naar achter en van achter naar voren, van binnen naar buiten en van buiten naar binnen en ik was maar de vierde of de vijfde gerangschikt. Het was iemand anders die me zei: "Ja, maar hadden je ma en pa maar een beetje meer geld aan de parochie gegeven..." Dit zijn de twee dingen die me bijgebleven zijn.

Thuis hadden we een radio NSF: Nederlandse Seintoestellenfabriek. Deze radio is meegegaan tot na de oorlog.

Mijn moeder was liefhebber van de cinema en ik mocht er ook naartoe, meestal op de hoek van de Sportstraat en de Nieuwpoortsesteenweg, eerst heette het de "Odion" en later de "Roxy". Ik ging ook naar de "Forum" in de Kapellestraat, naar de "Rialto" in de Langestraat en de "Palace" in de Adolf Buylstraat. In het begin van de Kapellestraat had je de "Cameo". De zondagnamiddag gingen we ook op St.-Jan naar een parochiecinema. De zondagavond naar het "Cenakel" onder toezicht van de pastoor van de H.-Hartkerk. Ik was vanaf mijn 12/13 jaar in de turnclub, de "Noordzee", bij Berten Lusuyne en dan later natuurlijk bij de mannen. De turnzaal was aan de H.-Hartkerk.

Voetbal heb ik nog gespeeld bij de ASO: Association Sportive Ostendaise en later door de taalwetten veranderd in: Atletiek Sport Oostende.

We gingen naar de coiffeur bij Frans Veerman, op de hoek van de Gerechtsstraat (Honoré Borgerstraat), de broer van Yvonne Veerman. Zij was het eerste lief van bokser Karel Seys, die kwam daar regelmatig, een heel tengere gast. Waar nu het Catharinaplein is, was er vroeger een aarden plein met middenin een fon-

tein en in die fontein moest je tien centiemen (één klute) steken en dan kwam er water uit, de mensen moesten met hun emmers daar water halen. En ik zie nog Karel Seys daar lopen, want hij woonde in de Stuiverstraat bij de Torhoutsesteenweg aan de linkerkant. Later ging ik naar de coiffeur Emile Dezutter, die woonde in de Stuiverstraat, halverwege tussen het Gerechtsplein en het Catharinaplein. Ik heb leren zwemmen in de Noordzee, achter mijn eigen. Later gingen we naar het badenpaleis en daar was ik in de "Ostend Swimming Club". Omdat we lid waren, kregen we zwemles, eerst van Roger Zonnekeyn, die, geloof ik, kampioen van België was en die in '40 vertrokken is met de Mercator als kadet naar Congo. De volgende trainer was Edmond Everaert, die was gekend. Zo werden we bijgeschaafd om goed te zwemmen, want in het begin was het leren zwemmen in de zee op zijn "hondjes". Later in den athenée gaven ze ook zwemles.

Naar de bibliotheek gingen we in de parochie. Ik heb graag en veel gelezen. Iedere week kwamen er boekjes van A. Hans en daarin werd er veel over bekende figuren geschreven, dat werd gekonterd door de katholieke beweging, die brachten ook boekjes uit, die "Familia" heetten. Als kind moest ik meehelpen thuis: meestal boodschappen doen, onder andere naar de Co in de Onderwijzersstraat, ik ken nog altijd de nummer van mijn Ma: 8940. Nadien, toen ik getrouwd was, hadden we een ander nummer, maar die ben ik vergeten. In de Co bestelde je eerst, dan werd het op een boekje geschreven, dan kreeg je een blaadje, je ging naar de kassa betalen, en dan met het blaadje achter je winkelwaar. Thuis moest ik ook veel hout hakken, we hadden een kolenstoof en hadden hout nodig en dat was mijn job. Mijn werk was ook de kelder leegpompen wanneer die ondergelopen was.

Mijn eerste liefde heette Denise, ze woonde in de Toekomststraat en haar pa was matroos op de male. Dat was in 1940, ik was 17 jaar. Zij zijn vertrokken met de maalboot naar Engeland. Vanuit Engeland kreeg ik van haar pakjes via het Rode Kruis. Ze was in Glasgow, ze is daar getrouwd en na de oorlog is ze teruggekeerd naar Oostende met haar man en twee kinderen. Toeval, in 1978, ik woonde toen in de Stenenstraat, en had daar een huis gebouwd. Ik kwam thuis van mijn werk en aan de overkant woonde een zekere Zonnekeyn en Mary, de zuster van Denise was daar op bezoek en zij riep: "Roger, kom een keer." "Wat scheelt er?"

In de Zeevaartschool

“Ken je nog Denise ?”
 “Ja, natuurlijk” en ik vernam dat ze weduwe was, maar ik was intussen getrouwd en had kinderen...

Na het derde jaar athenée (1938/39) ben ik naar de zeevaartschool hier in Oostende geweest, op de hoek van de Vindictivelaan en de Zuidstraat, waar de waterschout was, een gebouw met een torentje, dit is nu afgebroken. Ik kan moeilijk

zeggen waarom ik naar zee wilde, maar dat trok me aan, was dat nu het uniform, ik weet het niet. Later, toen ik op pensioen was, heb ik mijn uniform weggegeven. Mijn idee was al van in het begin om loods te worden. Het was niet om heel de wereld te zien dat ik naar zee wilde, maar voordat je loods werd, moest je het brevet van de “langen om-vaart” hebben. Dus eerst Oostende, en dan de Antwerpse Zeevaartschool. Men mocht binnen in Antwerpen met een volledige humaniora, je mocht ook binnen achter het derde wetenschappelijke, maar dan wel met een ingangsexamen en dit heb ik gedaan. In die tijd (het was in het begin van de oorlog) reden er nog geen treinen en ik en André Vandebussche met onze vélo van Oostende naar Antwerpen met een hele valies boeken achterop. En ik weet het nog goed, we hadden wind tegen. Aan Dendermonde reden we door een Duitse colonne, en we kregen een proces-verbaal van de Belgische gendarmes, de Duitsers zelf deden niets. Wij dus met onze vélo naar Antwerpen, daar waren we gelogeed bij mensen die we kenden, André Vandebussche had daar een tante. Toen we weer naar Oostende reden hadden we weer wind tegen!

In Antwerpen waren we “de aangespoelden”, want je weet, dat waren de sinjoren, “de dikke-nekken”. Maar we waren allemaal jonge gasten onder elkaar en amuseerden ons goed. We hadden natuurlijk vaderlandsliefde en waren tegen de Duitsers, maar dit mocht niet uitgesproken zijn. Op school heerste er een soort legerachtige discipline.

De zeevaartschool in Antwerpen heb ik twee jaar bezocht, we moesten tekenen dat we nog één jaar op de Mercator zouden varen, maar we konden niet, daar de Mercator in Congo lag. Na de oorlog (de Mercator was nog niet terug) werden we direct aangemonsterd op de koopvaardij schepen. Toen we als kadet in Boma (Congo) waren, zagen we de Mercator daar liggen. Ik heb zesentwintig reizen met de koopvaardij naar de Kongo gedaan, ook soms met een Victoryschip. Die waren ingezet tijdens de oorlog voor het troepentransport, ze hadden wel een redelijke snelheid, twintig knopen en meer. Die schepen waren omgebouwd om passagiers te vervoeren.

De dag zelf toen de oorlog begon, hoorden we dit via de radio en nadien kwam het bericht dat allen die 16 jaar waren, moesten vertrekken. Wij waren met drie vrienden en zijn tot aan Dieppe geraakt. Mijn bedoeling was, we hadden gehoord dat de “malen” in Dieppe lagen, over te steken met “de male” naar Engeland. We kwamen in Saint-Valéry, moesten over een baan, maar het ging niet, want de brug was gedraaid. Op een gegeven moment draaiden ze toch de brug, een camion reed erover heen en “hup” wij mee. We waren nog geen 500 meter verder en de brug vloog in de lucht. We kregen ook veel beschieting van de Stukas en daar heb ik ook mijn eerste doden gezien. We kwamen door kleine Franse dorpjes met de vélo en alles was verlaten, je kon daar pakken wat je wilde. We hebben ook op een boerderij geslapen in het hooi, waar de ratten zaten. Enfin, met veel sukkelingen geraakten we tot in Dieppe en wie kom ik daar tegen? Commandant Loose, de directeur van de Oostendse Zeevaartschool. Ik vroeg: “Dag commandant, waar zijn de maaltboten?”, “Die zijn weg”. We hebben dan met Robert Schoonbaert en de andere vriend, André Geryl besloten om terug te gaan. Dus, we gaan terug en bij Saint-Valéry, aan de monding van de Somme, passeren we een weg en daar stonden er soldaten in grijze uniformen en die ene vriend zei: “’t Zijn Hollanders” en ik: “We zullen het dadelijk zien of dat het Hollanders zijn”. ‘t Was natuurlijk een voorpost van de Duitsers.

Wij daar naartoe, ik kon een beetje Duits, ik trok ermee mijn plan en we mochten door. Maar we mochten niemand vertellen dat we de Duitsers daar gezien hadden. Drie dagen later kwamen we in Oostende toe en dat was nog altijd niet bezet! We vertelden de mensen dat we de Duitsers gezien hadden en die zeiden: "Ga je leugens maar ergens anders vertellen!". Robert Schoonbaert kan dit ook bevestigen.

Oostende werd toen gebombardeerd. In die tijd gingen we biljarten op de Groentemarkt in het Biljartpalace bij een zeker Meijer. Op een zeker moment waren we aan het biljarten toen een Stuka voorbijvlog met een hels lawaai, wij weglopen en wegsteken onder de kiosk op de grote markt, juist of dat het daar veilig was. Enfin, dit waren onze eerste perikelen van de oorlog. Tijdens de oorlog werkte ik bij Beliard. Ik had een job gekregen door vader Ghys, Roger Ghys was vroeger commandant op de Mercator en Henri Ghys, zijn broer, zat bij mij op de zeevaartschool. Ik kreeg dus die job bij Beliard, er werkten daar vele jonge gasten. We waren met een hele bende, meisjes en jongens, wel gingen dansen waar we konden, we gingen zelfs te voet naar De Haan in de "Grosvenor" en dan te voet terug naar Oostende. We moesten van de Duitsers om 22.30 uur binnen zijn. In de oorlog speelden ze veel "Anna Pola", maar het liefst van al hoorde ik toen operetten en walsen. Na de oorlog bleven we in die genre. Toen we uitgingen hoorden we veel jazz, dus lichte muziek, Glenn Miller enz... We gingen dansen in de "Manchester", op de hoek van de Kapellestraat en de Adolf Buylstraat.

Tijdens de oorlog luisterde iedereen naar de Engelse zender, alhoewel het verboden was. Jan Moedwil was toen de speaker van de Belgische zender, op het laatste zei hij altijd: "en toch zullen we ze krijgen, de "moffen"! Onze radio was weggestoken in de kleerkast. In het begin van de oorlog waren er verzetscellen (Labbeke Eduard). Bijvoorbeeld iemand sprak twee personen aan en iemand kende weer iemand anders enz.... Gilbert Mommerency, mijn cousin was weerstander, kende een houder van een restaurant in de Christinastraat. Ikzelf ben opgepakt in juni 1944, dan naar het Parkhotel, vervoerd naar Brugge in de kazernes, dan op transport naar Etterbeek, naar de gendarmerie, waar de verzamelplaats was voor een konvooi naar Duitsland. Maar gelukkig heeft de directie van de firma Beliard zich ingezet bij Von Falkenhausen via een verbindingsofficier. Wij stonden al klaar voor het transport naar

Duitsland, maar onze namen werden opgeroepen en wij mochten terug naar Oostende. In Oostende moesten we ons terugmelden en het werk dadelijk opnemen. Na de bevrijding verzamelden wij, de weerstanders, op de koer van de gendarmerie. We waren 18 in totaal, van het "Onafhankelijkheidsfront" en AB (Armee Belge), Roger Legein, Fernand Joret, Roger Vermeersch, enz. We moesten de "zwarten" oppakken en de Duitsers die in de bunkers aan de Cockerillkaai zaten. Opeens een ontploffing, de bunkers werden opgeblazen. We hielden de wacht in het Parkhotel tijdens de nacht, daar zaten de collaborateurs gevangen. De volgende dag liep zozegegd de helft van Oostende rond als weerstanders. Ikzelf heb me nooit laten erkennen als weerstander.

Mijn eerste sigaret rookte ik tijdens de oorlog, een slechte tijd om te beginnen

roken, want het was gerantsoeneerd. Ik heb gerookt tot in het jaar 1954, toen ben ik gestopt. Ik was een schip aan het loodsen, een Hollander, een groot schip. Ik stak een sigaret aan, kreeg last in mijn keel, gooide hem over boord en heb nooit meer gerookt. Voordien had ik al een paar pogingen gedaan om minder te roken maar het hielp allemaal niet.

Na de oorlog werd ik opgeroepen om mijn legerdienst te doen. Ik werd goedgekeurd voor de dienst, maar vermits ik ging varen, werd ik vrijgesteld, maar wel verplicht om zeven jaar onder Belgische vlag te varen.

Getrouwd ben ik in 1949. Ik was toen al in het loodswezen, ze hadden loodsen nodig. Ik had toen mijn diploma van luitenant-ter-langenomvaart en kon toen dadelijk in Oostende als loods beginnen. Mijn vrouw heette Renilde Coleau. Ze woonde in St.-Gerard bij Namen. Ik heb haar zo leren kennen: ik voer op een Victory-schip als derde officier en mijn maat aan boord was een mecanicien, Jef De Baetseleer. Hij woonde in St.-Jans-Molenbeek, die Jef was verloofd met Suzanne, een verpleegster die werkte in de Edith-Cavell-kliniek. Op een bepaald moment, we lagen in de haven

Roger in 1947

van Antwerpen, zei hij: "Ga je mee vanavond, we gaan weg?", "t is goed, Jef." En wij naar Brussel, toen zei hij: "We gaan met mijn lief weg." "Je zijt goed, met je lief en ik?" "Ja, maar ze gaat eentje meebrengen voor u." En ja, het was Renilde Coleau en zo ben ik er blijven aan plakken.

Renilde was ook verpleegster in de Edith-Cavell-kliniek. Toen we getrouwd waren en in Oostende woonden, babbelde ze heel goed Oostends. Als Franstalige deed ze zelfs kruiswoordraadsels in het Nederlands. Ik heb twee dochters, Nadine is geboren in 1950 en Nicole in 1956. Nadine woont in De Haan, ze is licentiaat wiskunde en Nicole woont in de Roerdompstraat en is dokter in de geneeskunde. Nadine heeft een dochter en Nicole heeft een meisje en een jongen. Ik ben getrouwd geweest tot in 1992, toen is mijn vrouw gestorven.

In 1995 trad ik voor de tweede keer in het huwelijk met Hazel James uit Oxford, Engeland. Ons huwelijk was om 8.30 uur, de schepen was ons vergeten, het was schepen Tulpin en men moest hem halen. We wilden zo vroeg mogelijk trouwen omdat we geen tralala wilden, dus 's morgens trouwen en 's middags stonden we aan de stoof. Een paar dagen nadien

Roger, Hazel
en de hond Bruno

zijn we vertrokken op reis naar de Provence. We kenden ons al van vroeger, toen we veel in het bosje wandelden met onze honden en af en toe zag Hazel mijn vrouw aan school met de kinderen. Hazels vader was de verantwoordelijke voor de Engelse kerkhoven van WOI in Vlaanderen en Noord-Frankrijk.

Hazel is geboren in Ieper omdat de ouders daar gevestigd waren, er was daar een Engels kolonie. Op de tv. was er een uitzending van: "The holy ground". Hazel moest in Engeland naar school gaan van haar vader, ze moest dus in Engeland opgevoed worden. Ze is dan teruggekomen uit Engeland omdat haar ma ziek werd, toen woonden ze in de Elisabethlaan. Hazel heeft uit haar eerste huwelijk een dochter en

een zoon. We zagen ons terug in het bosje toen we met de honden gingen wandelen. Ik was dus weduwnaar en vrij en Hazel vertelde dat ze zich voelde zoals een meisje van zestien jaar toen we elkaar tegenkwamen, dat ze leefde voor het moment dat we ons iedere dag ontmoetten en dat op de ouderdom van zestig jaar!

Ik heb al altijd honden gehad, de laatste heette Bruno. Ooit heb ik een "Tenerifje" meegebracht van op reis. Dit zijn van die hele kleine hondjes die men alleen in Tenerife kon krijgen in vertrouwen. Wanneer we in Tenerife lagen om te bunkeren kwamen er ambulante commercianten aan boord en alles werd op dek gespreid, ze hadden alles. Ik vroeg aan de baas: "Breng me eens een Tenerifje", ik kreeg een echten, want er bestaan andere ook, maar ik had die mensen nog nooit bedrogen. Er waren er bijvoorbeeld bij ons die sigaretten verkochten, van boven lag er een pakje sigaretten en vanonder waren het allemaal blokjes hout, of je kocht bijvoorbeeld een fles picon en het was koude koffie! Maar wanneer men serieus deed met hen, waren ze ook serieus.

Toen ik bij het loodswezen was in Vlissingen kwamen we alleen op congé naar Oostende. We konden in die tijd ook kiezen, je kon zeeloods worden, rivierloods of kanaalloods. Doordat ik geboren en getogen ben in Oostende, koos ik natuurlijk voor mijn stad.

Eind juni 1949 begon ik in Oostende. Ik was toen al een jaar loodsléerling, moest examen doen en was dan loods. Een loods heeft bepaalde dagen rust en dan bepaalde dagen op zee. Je werd dus in Vlissingen opgezet, de rivierloods brengt het schip van Antwerpen naar Vlissingen, de zeeloods (Scheldemondeloods) brengt het schip naar zee tot waar er een loodsboot gestationeerd is, acht zeemijlen voor Oostende. Een mijl of zeven voor het eiland Walcheren ligt er ook een loodsboot. De Belgen en Hollanders voeren "in pool", dat wil zeggen allemaal onder elkaar. Het was zo: je stond als zesde op de lijst en het zesde schip was dan voor jou. Je hebt schepen van duizend, drieduizend en achtduizend ton en meer. Dus het zesde schip was voor jou tot in Vlissingen, daar werd je afgehaald en de rivierloods kwam erop. Jij werd weer op een lijst gezet, bijvoorbeeld nr. 35 en het vijfendertigste schip dat naar zee ging was weer voor jou. Toen was het tien dagen varen en vijf dagen thuis. De zetel van het loodswezen was in Oostende, maar we werkten in Vlissingen. Daar bestond ook de Belgische Loodssociëteit, waar de loodsen, als ze vrij

Voetbalploeg van de loodsen in Vlissingen (ca.1955). Tweede van links geknield: Roger Coenye.

zijn, kunnen een pintje drinken of biljart spelen of vogelpikken en eten ook natuurlijk. Vroeger in de haven van Oostende noemde men deze kustloodsen. In Zeebrugge en Oostende waren er kustloodsen. Maar wanneer men de Schelde moest doen werd men geëxamineerd voor Oostende.

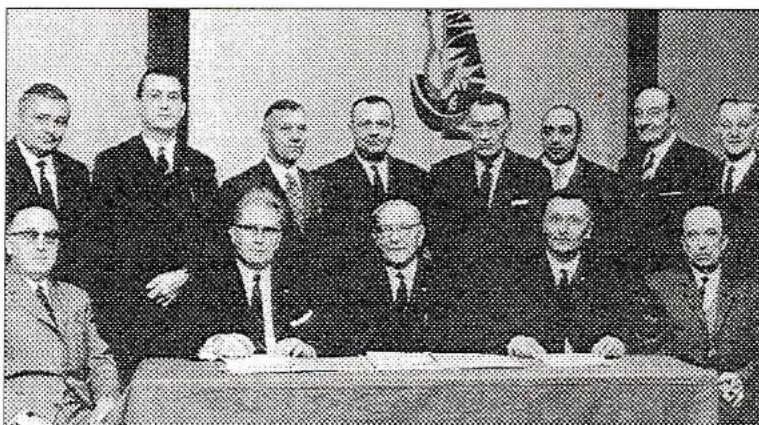
Na tien of twaalf jaar loods ben ik loodsschipper geworden, ik moest dan alles regelen aan boord, loodsen afzetten en afhalen, ik was feitelijk kapitein. Alles wat er aan ongelukken gebeurt, bijvoorbeeld in de haven van Oostende is voor het loodswezen. Je hebt de toren en daarin zitten de verkeersleiders, die vallen onder de bevoegdheid van de chef-loods. Ze regelen ook de lichten aan het Ooster- en Westerstaketsel. Dus zij verwittigen ook de chef-loods en die verwittigt, wanneer nodig, de zeevaartpolitie en eventueel ook de pompiers. Ook het bergen van lijken (verre van aange-naam) doet het personeel van het loodswezen, matrozen en redepersoneel, die geven het dan ook door aan de pompiers. Meestal gaan de loodsen rond zestig jaar met pensioen. Na 37,5 jaar heb je een volledige loopbaan en mag je op pensioen. Ik ben begonnen in de jaren 1949, was toen 26 jaar + 37,5 jaar en was dus met 63 op pensioen.

Er waren mensen die vroeger in een heel korte tijd zeevaartkunde geleerd hadden en die na de oorlog door het feit dat ze loodsen nodig hadden, dadelijk konden loodsen, het was wel uitzonderlijk. Het is wel gebeurd dat sommige met 21 of 22 jaar al loods waren.

20 jaar geleden, het was, ik meen met de Oostende 711, er was slecht weer opgekomen. Die vissersboot was aan het vissen met de bokken erbuiten en door het heel slecht weer is het schip gekanteld. We moesten toen gaan zoeken waar het schip was. Dat was toen de dienst van de Hydrografie. Ik wist de plaats waar het schip gezonken was. We hadden een samenwerking met de Zeemacht, wij hadden de sleepboten en zij de duikers. Dus wij vroegen aan de duikers van de zeemacht of ze naar deze boot wilden duiken. Ze doken erop en inderdaad vonden ze het schip. De commandant zei: "We kunnen er niet bij, al de netten en de rest ligt er rond". De bedoeling was van de lijken naar boven te halen. Hij zei: "Het is heel gevaarlijk om erin te gaan." Ik antwoordde: "Luister eens, jongens, laat het maar zijn en laat die lijken liggen." Maar de almoezenier repliceerde: "Kijk mijnheer Coenye, je moet toch wel toegeven dat het een delicate zaak is, de familieleden wilden hun naasten begraven." Ik antwoordde: "Luister eens, mijnheer almoezenier, ik wil daar geen ander lijk bijleggen, het is te gevaarlijk." Ik ben een tijdlang voorzitter geweest van de Staatsloodsenvereniging. Dit was in de jaren 54-56. We moesten per maand 23 prestaties doen en er waren maanden dat we er veertig hadden.

De staatsloodsenvereniging leunde aan bij het liberale syndicaat. Toen ik voorzitter werd, heb ik beslist dat iedereen naar het syndicaat van zijn keuze ging. Ik was bij de ACOD (Algemene Centrale voor Openbare Diensten). Daarvan was de zetel gevestigd in het Achturenhuis en na een tijd zat ik daar in de beheerraad, de laatste beheerraad.

De staatsloodsenvereniging leunde aan bij het liberale syndicaat. Toen ik voorzitter werd, heb ik beslist dat iedereen naar het syndicaat van zijn keuze ging. Ik was bij de ACOD (Algemene Centrale voor Openbare Diensten). Daarvan was de zetel gevestigd in het Achturenhuis en na een tijd zat ik daar in de beheerraad, de laatste beheerraad.

*Beheerraad Achturenhuis.
Vierde van rechts, staande: Roger Coenye.*

In het Achturenhuis waren op de muren schilderijen van Raoul Servais (de ronde rond de wereld van Raoul Servais). Raoul Servais kwam vragen aan de voorzitter of hij een of ander werk mocht doen en zodoende heeft hij de muren beschilderd. Bij de afbraak is alles ver-dwenen. Er bestond daar ook een restaurant, een hotel en een grote danszaal achteraan. De laatste jaren was alles verloederd en het zat vol met ratten. Maar de Langestraat was lange tijd een soort "rattennest".

Tijdens de overstroming woonde ik in de Gerststraat. Op een zondagmorgen, mijn vrouw was naar de bakker geweest, kwam ze thuis en zei: "de helft van Oostende staat onder water", ik zei "dat kan toch niet!" De dag voordien waren we uitgenodigd geweest op een receptie die plaatsvond op de hoek van de Maria-Theresiastraat, daar was ook traiteur Cardinal. Toen we buitenkwamen, was er een formidabele storm. We zijn dan de volgende dag gaan kijken met onze oudste dochter, het water kwam tot aan het Vredegerecht. Twee dagen later moest ik naar zee, een loodsboot was weg, we dachten dat hij vergaan was, maar ze waren gaan schuilen aan de Engelse kust. Bepaalde bakkers in de Langestraat zaten met een grote

voorraad meel en alles onder water, een echte ramp voor velen. In Holland was het natuurlijk veel slechter. In Nederland waren er veel meer doden dan bij ons. Lang nadien moesten we van Oostende naar Vlissingen en terug over 's Hertogenbosch doordat alles ertussen over-stroomd was.

Bij het ongeluk van de Harold of Free Enterprise was ik juist op mijn pensioen. Het eerst werd het rescue-center verwittigd, de verkeersleiders, de reddingsdienst, de chef-loods. Als eerste waren toen de sleepboten van Zeebrugge erbij. Ikzelf heb het in de autoradio vernomen nadat ik terugkwam van een vergadering. Bij zo'n ongeval is er een coördinatie van alle diensten samen. Het coördinatiecentrum lag hier in Oostende bij het loodswezen.

Feitelijk is heel mijn leven goed geweest, maar de jeugd was het mooiste, ook als klein jongetje, als kind, onbezorgd. Een schone tijd, was het ook, een beetje cynisch gezegd, tijdens de oorlog, het waren onze jonge jaren, de zeevaartschool, we amuseerden ons en dan na de oorlog had je de koopvaardij. Alles tezamen was het toch een goed leven.

*Kantoor*directeur *R. Rega*

Kantoor Middelkerke

P. De Smet de Naeyerstraat, 34C

8430 Middelkerke

Tel. Dir.: 059/31.95.40

Fax: 059/31.95.48

Kantoor Westende

Meeuwenlaan, 24B

8434 Middelkerke

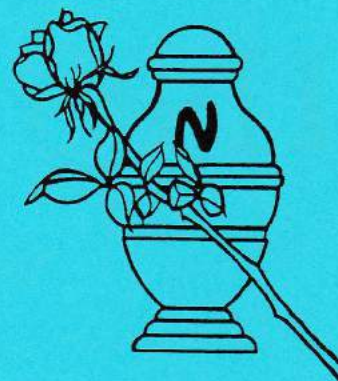
Tel.: 059/31.95.60

Fax: 059/31.95.68

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

Jan Nuytten

Het **uitvaartcontract**
is de absolute **zekerheid**
dat uw begrafenis of crematie
zal uitgevoerd worden volgens
uw wensen en dat uw familie
achteraf **geen financiële**
beslommeringen heeft

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53

